

RUP Steenbossen

Puurs-Sint-Amands

Scopingsnota – september 2023

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

Bron: AnteaGroup.be

Colofon

Opdracht

RUP "Steenbossen"

Opdrachtgever

Gemeente Puurs-Sint-Amands
Hoogstraat 29
2870 Puurs-Sint-Amands

Opdrachthouder

Antea Belgium nv
Roderveldlaan 1
2600 Antwerpen
T: +32(0)3 221 55 00
www.anteagroup.be
BTW: BE 414.321.939
RPR Antwerpen 0414.321.939
IBAN: BE81 4062 0904 6124
BIC: KREDBEBB
Antea Group is gecertificeerd volgens ISO9001

Identificatienummer

4815803019_TN_PV

Projectmedewerkers

Eline Mulkens, Senior Advisor Ruimtelijke planning & Omgevingsbeleid
Pim Caris, Advisor Ruimtelijke planning & Omgevingsbeleid

Datum

Sept 2023

Auteur

Pim Caris

Status/ revisie

SCN

Vrijgave

Eline Mulkens

Inhoudsopgave

Blz

1	Bespreking resultaat publieke consultatie en adviesronde	5
1.1	Geformuleerde opmerkingen en adviezen	5
2	Inleiding	14
2.1	Aanleiding en algemene doelstelling plan	14
2.1.1	Aanleiding	14
2.1.2	Algemene doelstelling plan	14
2.2	Situering	15
2.2.1	Macroniveau	15
2.2.2	Microniveau	15
2.3	Afbakening plangebied	16
2.4	Reikwijdte en detailleringsniveau	17
2.5	Overzicht in te zetten instrumenten	17
2.6	Mogelijke alternatieven	17
2.6.1	Locatie-alternatieven bos en natuurlijker landschap	17
3	Referentietoestand (bestaande feitelijke toestand)	19
3.1	Ruimtelijk functioneren	19
3.1.1	Openruimtegebied	19
3.1.2	Perceel ingesloten in woningrij Merellaan	21
3.1.3	Ontsluiting	21
3.2	Ruimtelijk voorkomen	21
3.3	Juridische planologische toestand en beleidscontext	26
3.3.1	Gewestplan	26
3.3.2	RUP's en BPA's	26
3.3.3	Goedgekeurde verkavelingen	28
3.3.4	Buurt- en voetwegen	28
3.4	Bodem	29
3.5	Water	30
3.6	Biodiversiteit	32
3.7	Landschap en erfgoed	34
3.8	Mobiliteit	35
3.8.1	Fiets	35
3.8.2	Openbaar vervoer	36
3.8.3	Personenwagens	37
3.9	Geluid, lucht, gezondheid en veiligheid	38
3.9.1	Lucht	38
3.9.2	Geluid	39
3.10	Kwaliteiten, knelpunten, potenties en bedreigingen	40
4	Ruimtelijk beleid	41
4.1	Structuurplanning	41
4.1.1	Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) (1997 –herzien 2003, 2011)	41
4.1.2	Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS)	42
4.1.3	Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV)	44
4.1.4	Provinciaal Ruimtelijk structuurplan (2001)	44
4.1.5	Provinciaal Beleidsplan provincie Antwerpen	44
4.1.6	Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (GRS) (2012)	45

4.1.7	Gewenste ruimtelijk-economische structuur (inclusief agrarische structuur)	46
4.1.8	Gemeentelijk beleidsplan Ruimte en Mobiliteit	47
5	Visie voorgenomen plan	49
5.1	Algemene visie	49
5.1.1	Herontwikkeling gebied kadert binnen ruimere visie	49
5.1.2	RUP als vertaling voor inrichtingsplan	49
5.2	Ruimtelijke concepten landschapskamer	50
5.2.1	Een vernieuwde beekstructuur	50
5.2.2	Een rijk boslandschap	51
5.2.3	Behoud bocagelandsschap	51
5.2.4	Recreatief netwerk met belevingsplekken	52
5.3	Totaalvisie landschapskamer Steenbossen	54
5.4	Afwerking woonlint Merellaan	55
5.5	Vertaling naar bestemmingsplan	55
6	Bepalen van de plan-m.e.r.-plicht	57
7	Onderzoek naar de aanzienlijkheid van milieueffecten	58
7.1	Bodem	58
7.1.1	Bodemverstoring en grondstofvoorraden	58
7.1.2	Bodemkwaliteit en bodemverontreiniging	59
7.1.3	Conclusie discipline Bodem	59
7.2	Water	60
7.2.1	Grondwater	60
7.2.2	Oppervlaktewater	61
7.2.3	Afvalwater	62
7.2.4	Conclusie discipline water	62
7.3	Biodiversiteit	62
7.3.1	Biotoopwijziging	63
7.3.2	Rust- en lichtverstoring	63
7.3.3	Barrièrevorming en versnippering	64
7.3.4	Conclusie discipline biodiversiteit	64
7.4	Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie	64
7.4.1	Landschapswaarde en structuur	65
7.4.2	Bouwkundig erfgoed	66
7.4.3	Archeologie	66
7.4.4	Conclusie discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie	66
7.5	Mens – mobiliteit	66
7.5.1	Ontsluiting	66
7.5.2	Conclusie discipline Mens – Mobiliteit	67
7.6	Mens – Ruimtelijke aspecten, gezondheid en veiligheid	67
7.6.1	Ruimtelijke aspecten	68
7.6.2	Gezondheid	69
7.6.3	Veiligheid	69
7.6.4	Conclusie discipline mens - ruimtelijke aspecten, gezondheid en veiligheid	69
7.7	Klimaat	69
7.7.1	Conclusie	70
7.8	Leemten in de kennis	70
7.9	Grensoverschrijdende effecten	70
7.10	Globale conclusie over de aanzienlijkheid van milieueffecten	70

8	Inname herbevestigde agrarische gebieden (HAG)	71
8.1	Beleidskader	71
8.1	Verantwoording inname HAG	71
9	Waterparagraaf	73
Bijlage 1	74	
RVR-toets	74	

1 Bespreking resultaat publieke consultatie en adviesronde

1.1 Geformuleerde opmerkingen en adviezen

Leeswijzer: status proces RUP: fase scopingsnota

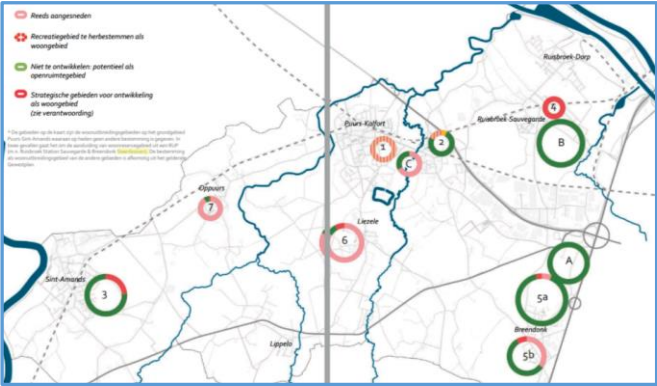
Het RUP-proces ving aan met de startnota-fase. Hierin werd een eerste inhoudelijke nota, de startnota, die onder meer de doelstelling en de aanpak van het RUP duidde, voorgelegd aan het publiek en de betreffende adviesinstanties. De startnota van het RUP 'Steenbossen' kon publiek geraadpleegd worden van 17/04/2023 tot en met 15/06/2023. Verder werd advies gevraagd over de startnota aan de adviesinstanties in deze periode.

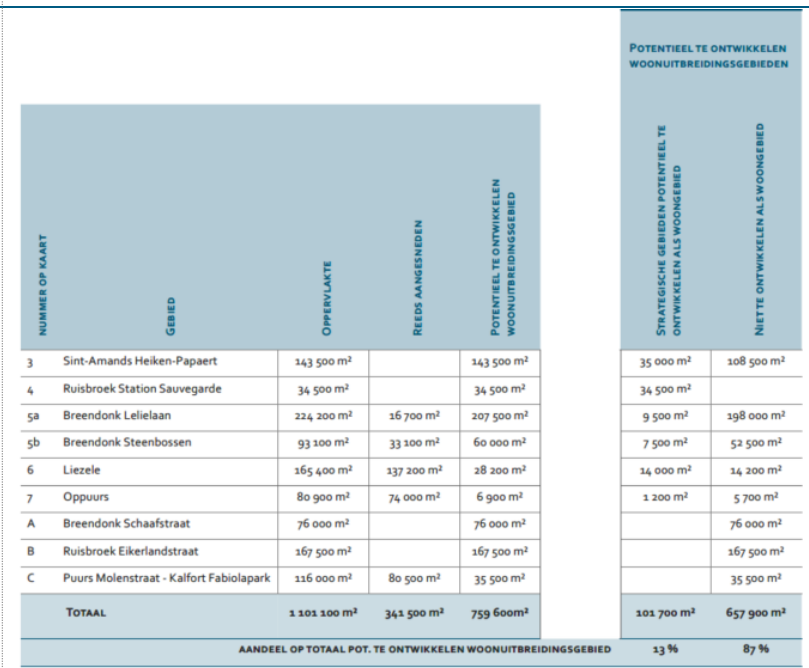
De verschillende adviezen en opmerkingen geformuleerd tijdens de publieke consultatie en adviesronde worden besproken in deze nota. Er wordt aangegeven waar zaken in het voorontwerp RUP zullen worden verwerkt; waar verder onderzoek nodig is; welke opmerkingen geen betrekking hebben op het planniveau; enz.

Adviezen startnota

Adviesinstantie	Samenvatting advies	Bespreking advies
Provincie Antwerpen	Advies Ruimtelijke ordening Het RUP moet verenigbaar zijn met het bestaand beleidskader. GRS: Het GRS stelt dat het agrarisch gebied van Liezele – Breendonk het meest karakteristieke van de deelruimte is. Het landelijk gebied Breendonk-Liezele kan worden getypeerd als een belangrijk homogeen grondgebonden landbouwgebied, dat ook landschappelijk interessant is. Met betrekking tot de Leibeek stelt het GRS dat dit soort waterlopen bijzondere aandacht verdienen en een natte ecologische verbinding kunnen vormen. Met betrekking tot recreatie streeft de gemeente een ontwikkeling na van zachte, passieve recreatie binnen haar agrarische open ruimte gebieden, parkdomeinen en valleigebieden.	Met het RUP wordt ruimte gecreëerd voor ecologische verbinding langsheen de Leibeek en voor meer natuurlijke waterloop. Binnen plangebied wordt ook recreatief netwerk gecreëerd. RUP is op dat vlak in overeenstemming met GRS. Echter RUP wordt met name ook afgestemd op in opmaak zijnde beleidsplan ruimte van de gemeente. Het gemeentelijk structuurplan dateert reeds van 2003 (met gedeeltelijke herziening in 2012). Het beleidsplan Ruimte en mobiliteit wordt momenteel opgemaakt. Op 26 juni 2023 werd het ontwerp beleidsplan goedgekeurd door de gemeenteraad. Het openbaar onderzoek over dit ontwerp én over het ontwerp plan-MER loopt van 02.08.2023 t/m 30.10.2023. Streven is om het beleidsplan vervolgens definitief vast te stellen in maart 2024.

Adviesinstantie	Samenvatting advies	Bespreking advies
	<u>Perceel omzetten van WUG naar woongebied</u> Het lijkt vanop de luchtfoto dat schuin door dit perceel een bomenrij loopt. De provincie vraagt om bij de bebouwbaarheid van het perceel rekening te houden met deze bomenrij. <u>Bebossen van agrarisch gebied</u> De provincie is een voorstander van het versterken van het ecologisch netwerk waarbij ingezet wordt op ruimte voor water, natuur en zachte recreatie. Echter bestaat de huidige bestemming van het plangebied momenteel overwegend uit herbevestigd agrarisch gebied en worden delen van het gebied gebruikt als grasland en silomaïs. In dat opzicht wenst de provincie nog een aantal opmerkingen mee te geven: • Het bebossen midden in een grote landbouwstructuur kan een negatieve impact veroorzaken op het agrarisch gebied. Lappendekens van bestemmingswijzigingen binnen het agrarisch netwerk zijn ongewenst. De bosuitbreiding moet dus op doordachte wijze gerealiseerd worden. • Mee opnemen binnen plangebied: aansluitende al beboste percelen die zonevreemd zijn. Waarom wordt een perceel omringd door het bestaande bos niet mee opgenomen? • Overzicht toevoegen van welke landbouwgronden en hoeveel ha er zullen verdwijnen en welke gronden voor agrarisch gebruik behouden blijven of bestemd worden. • Verklaring gewenst: De startnota stelt dat een groot deel van de landbouwpercelen die vandaag in actief landbouwgebruik zijn binnen het plangebied (met name oostelijk deel), de mogelijkheid blijft behouden om landbouw te beoefenen mits bijkomende randvoorwaarden rond houtkanten en versterking bocagelandschap.	De luchtfoto geeft geen correct beeld (meer) van de situatie op het terrein. De vegetatie is niet langer aanwezig. In overeenstemming met het inrichtingsplan Steenbossen wordt de watergang en naastliggende houtkant voorzien ten noorden van de percelen die achter het woonlint gelegen zijn. Ontwikkeling moet bekeken worden in ruimer geheel en niet op perceelsniveau. Het perceel maakt ruimtelijk functioneel geen deel uit van de open ruimte, maar van het woonlint. De ontsluiting en uitrustingen zijn reeds voorzien. Het betreft bovendien een relatief kleine oppervlakte die nog wordt aangesneden in aansluiting met de rest van het woonlint. Bovendien zal een groot deel van het WUG niet ontwikkeld worden en herbestemd worden, o. a. met dit RUP. Zie reactie advies Dep. LV. De bestemmingen worden afgestemd op inrichtingsplan Steenbossen. Het inrichtingsplan werkte een totaalbeeld uit voor het plangebied. De opmaak van het RUP is vereist voor de uitvoering van het inrichtingsplan (bv. vergunningen kunstwerken rond vernieuwde waterloop). Er is geen nood aan de opmaak van een RUP buiten het plangebied. Op het terrein zal hier niets wijzigingen. Bovendien is een herbestemming vereist i.k.v. subsidietraject voor bebossing. Dit zal verder worden toegelicht worden in de toelichtingsnota. Zie ook reacties Advies Dep. LV. <i>Dit zal verder wordt toegelicht binnen VORUP. Dit heeft betrekking op de percelen in het oosten van het plangebied. Voor deze landbouwpercelen wordt geen herbestemming vooropgesteld en kan hoofdfunctie behouden blijven doch met natuurverweving onder de vorm van KLE's.</i>

Adviesinstantie	Samenvatting advies	Bespreking advies
	Figuur 5 aanpassen: Het plangebied moet iets meer oostwaarts worden gelegd. Rekening houden met het nieuwe uitvoeringsbesluit rond de watertoets, dat onder andere stelt dat alle 3 de overstromingskaarten (pluviaal, fluviaal en vanuit zee) worden geraadpleegd.	<i>Figuur wordt aangepast</i> Kaarten worden toegevoegd
Dep. Omgeving	2. Advies Departement Omgeving Het Departement Omgeving vraagt bij de verdere uitwerking van het plan rekening te houden met volgende opmerkingen: <u>Aanpalende boslandschap</u> Het is niet duidelijk waarom het plangebied, en dus ook de eerdere inrichtingsstudie, zich beperkt tot dit specifieke plangebied, aangezien er zich quasi aanpalend aan het plangebied reeds beboste percelen temidden het HAG-gebied bevinden. Het is aangewezen om in functie van de boogde doelstellingen binnen dit planproces om voor deze zone eveneens de toekomstige visie te onderzoeken en te bespreken. <u>HAG</u> Er is binnen de startnota nog geen duidelijkheid over de precieze toekomstige mogelijkheden voor de huidige landbouwfunctie. Omsendbrief RO/2010/01 moet worden nageleefd. Dep. Omgeving suggereert in die zin om te onderzoeken welke gronden binnen (o.a.) het aanpalende woonreservegebied van RUP Veurt-Steenbossen kunnen in aanmerking komen voor de inrichting en bestemming als landbouwgebied? Op deze manier kan een gedeelte van het HAG-gebied mogelijk worden gecompenseerd? De geschikt bevonden gebieden dienen aan het plangebied te worden toegevoegd.	De opmaak van het RUP is vereist voor de uitvoering van het inrichtingsplan (bv. vergunningen kunstwerken rond vernieuwde waterloop). Er is geen nood aan de opmaak van een RUP buiten het plangebied. Op het terrein zal hier niets wijzigingen. Bovendien is een herbestemming vereist i.k.v. subsidietraject voor bebossing. Binnen het in opmaak zijnde beleidsplan ruimte en mobiliteit Puurs-Sint Amands wordt uitspraak gedaan over de toekomstmogelijkheden van de woonuitbreidingsgebieden, onder hoofdstuk “gericht omspringen met woonontwikkeling”. In totaal wordt ca. 65,8 ha woonreservegebied niet ontwikkeld als woongebied. Zie onderstaande kaart en tabel. Dit zal ook worden verduidelijkt in de toelichtingsnota. <i>Figuur 1 kaart ontwikkelingsmogelijkheden woonuitbreidingsgebieden (ontwerp beleidsplan, juni 2023)</i>

Adviesinstantie	Samenvatting advies	Bespreking advies
	<i>Extra woonkavel</i> Dep. Omgeving is van oordeel dat er een belangrijke opportuniteit wordt gemist door het woonlint verder te bouwen, in plaats van te opteren voor de inrichting van een ruime visuele en functionele toegang tot het achterliggende openruimtegebied.	 Figuur 2 Overzichtstabel ontwikkelingsmogelijkheden WUG's (ontwerp beleidsplan, juni 2023) Het perceel maakt ruimtelijk functioneel geen deel uit van de open ruimte, maar van het woonlint. Elektriciteitscabine is reeds aanwezig naast perceel. De ontsluiting en uitrustingen zijn reeds voorzien. Het betreft bovendien een relatief kleine oppervlakte die nog wordt aangesneden in aansluiting met de rest van het woonlint. Het zicht op de open ruimte en de doorsteek naar de open ruimte blijft behouden aangezien de gronden op de kop niet worden bebouwd.

Dep. Landbouw en Visserij	Advies Dep. LV. merkt op dat het plangebied niet exact is afgebakend o.b.v. kadastrale percelen. Dit maakt dat een LIS ook grenseffecten meeneemt. Voorliggend plangebied is niet exact afgebakend op basis van de kadastrale percelen,... <u>1.6 Mogelijke alternatieven</u> Dep. LV is niet betrokken geweest bij opmaak 'inrichtingsplan'. Er moet een gedegen alternatievenonderzoek gebeuren cfr. omzendbrief RO/2010/01. Een gedegen alternatievenonderzoek dient te gebeuren buiten HAG (Omsendbrief RO/2010/01). Het voorkomen van overstroombaar gebied binnen een harde bestemmingszone (signaalgebied?) en de vooropgestelde herbestemming hiervan mag geen vrijgeleide zijn om een veelvoud aan oppervlakte van het naastgelegen herbevestigd agrarisch gebied mee op te nemen in een herontwikkeling en herbestemming. <u>2.4 Bodem</u> Hoofdstuk bodem verder uitwerken i.f.v. de bodemgeschiktheid voor landbouw, zie ook input in advies. Het Departement Landbouw en Visserij dient te concluderen dat de bodem overwegend zeer geschikt is voor de aanwezige teelten. Het uit landbouwgebruik nemen van deze gronden impliceert een significant negatief effect op het actueel gebruik. <u>3.1.7 Gewenste ruimtelijk-economische structuur (inclusief agrarische structuur)</u> Het GRS ziet het 'landelijk gebied Breendonk-Liezele' als structuurbepalend samenhangend land- en tuinbouwgebied dat getypeerd wordt als een belangrijk homogeen grondgebonden landbouwgebied dat ook landschappelijk op vele plaatsen interessant is en bovendien in grote mate cfr. is met het agrarisch gebied op het gewestplan. Het is aangewezen om heel dit gebied te laten fungeren als samenhangend land- en tuinbouwgebied d.m.v.: • Bebouwing maximaal concentreren in de bestaande kernen t.b.v. de ruimtelijke samenhang van dit gebied te versterken. Woonuitbreidingsgebieden dienen daartoe ook te worden herbestemd;	In de startnotafase wordt de contour nog niet afgebakend op perceelsniveau, dat gebeurt pas bij opmaak VORUP (opstellen grafisch plan). De contour in fase startnota is eerder richtinggevend. Er was nood aan het voorzien van park en/of bos in de nabijheid van de kern van Breendonk om de klimaatuitdagingen rond bijvoorbeeld hittestress te bestrijden. Er bleek dat er in de omgeving van deze kern nog niet afdoende maatregelen waren genomen. Verder bleek (zie ook plan-MER beleidsplan ruimte en mobiliteit Puurs-Sint-Amunds) dat er in de regio Breendonk ook een duidelijke nood is aan bosontwikkeling, niet louter vanuit een koolstofopslag-oogpunt, maar tevens vanuit een klimaatadaptief en recreatief oogpunt. Uit de data beschikbaar op het klimaatportaal blijkt dat over de gehele gemeente een toename van het aantal hittegolfdagen t.o.v. de huidige situatie te verwachten is. De verwachte toename is groter dan het gemiddelde in Vlaanderen. De kwaliteit van de groenblauwe structuren zoals deze van het project 'Steenbossen' kunnen ook benut worden om andere uitdagingen het hoofd te bieden zoals opvangen van overtollig water, het verhogen van biodiversiteit, .. Binnen het in opmaak zijnde beleidsplan ruimte en mobiliteit Puurs-Sint Amunds wordt uitspraak gedaan over de toekomstmogelijkheden van de woonuitbreidingsgebieden, onder hoofdstuk "gericht omspringen met woonontwikkeling". In totaal wordt ca. 65,8 ha woonreservegebied niet ontwikkeld als woongebied. Zie kaart en tabel reactie Dep. Omgeving. Dit zal ook worden verduidelijkt in de toelichtingsnota. Onder de discipline bodem wordt de impact van het plan op de bodem onderzocht. De impact op de functie landbouw moet onder de discipline Mens – ruimte worden besproken. Met het RUP wordt ruimte gecreëerd voor ecologische verbinding langsheen de Leibeek en voor meer natuurlijke waterloop. Binnen plangebied wordt ook recreatief netwerk gecreëerd. RUP is op dat vlak in overeenstemming met GRS. Echter RUP wordt met name ook afgestemd op in opmaak zijnde beleidsplan ruimte van de gemeente. Het gemeentelijk structuurplan dateert reeds van 2003 (met gedeeltelijke herziening in 2012). Het beleidsplan Ruimte en mobiliteit wordt momenteel opgemaakt. Op 26 juni 2023 werd het ontwerp beleidsplan goedgekeurd door de gemeenteraad. Het openbaar onderzoek over dit ontwerp én over het ontwerp plan-MER loopt van 02.08.2023 t/m 30.10.2023. Streven is om het beleidsplan vervolgens definitief vast te stellen in maart 2024.
----------------------------------	--	---

- Aandacht voor kleine landschapselementen is nodig voor het behoud van de aanwezige landschapsmozaïek.

Het Dep. Landbouw en Visserij kan zich niet vinden in de opgenomen conclusie in de startnota dat “Het RUP behoudt de karakteristieke open ruimte en recreatief medegebruik en is zo in overeenstemming met het GRS.”

4 Visie voorgenomen plan

Het Dep. Landbouw en Visserij vraagt, gezien de ligging binnen HAG, om minimaal het actueel agrarisch gebruik van ± 8,5ha binnen het plangebied te vrijwaren voor beroepsmatig agrarisch gebruik. Een herbestemming naar ‘openruimtegebied’ (categorie van gebiedsaanduiding ‘overig groen’) is niet gewenst voor het deel dat in agrarisch gebruik kan/dient te blijven.

Het bestendigen van de waterberging- en infiltratiecapaciteit, kan perfect binnen de actuele agrarische bestemming en het actueel agrarisch gebruik. Het behoud en versterken van het bocage landschap kan eveneens binnen een agrarische bestemming, temeer omdat KLE’s afdoende beschermd zijn via het natuurdecreet.

6.4.1 Landschapswaarde en structuur

De ST geeft aan dat het complex van historisch permanente graslanden wordt versterkt. Voor zover het Dep. LV kan nagaan, zijn er binnen het plangebied geen historisch permanente graslanden aanwezig. Niet tegenstaande voorziet men echter bosuitbreiding op percelen die bij het Dep. Landbouw en Visserij hoofdzakelijk geregistreerd staan als grasland en blijvend grasland (vanuit GLB). Dit heeft een aanzienlijke impact op de aanwezige waardevolle landschapswaarde, landschapsbeleving en de structuur. Een bocagelandschap wordt immers gedefinieerd als “is een halfopen landschap met wei-, hooiland en akkers afgewisseld met veel KLE’s (houtkanten, struweel en poelen, etc.).

6.6 effectbespreking

Het Departement Landbouw en Visserij vraagt een volledige herwerking van de beoordeling ‘ruimtegebruik’ op grond van:

- Het opgenomen agrarisch gebied is actueel in beroepsmatig grondgebonden agrarisch gebruik. De eigendomstoestand of het type gebruiksovereenkomst bepaalt niet de impact op het “agrarisch gebruik”.
- De omvorming van zone-eigen landbouwpercelen en in actueel beroepsmatig grondgebonden agrarisch gebruik ondergaan een significant negatief effect (--) op de ruimtegebruiker landbouw bij een herbestemming en herinrichting die niet uitgaat van een volwaardig agrarisch gebruik.
- Een eventuele overdracht van een eigendom de pacht werd afgetekend door de landbouwer blijft er een significant effect op het gebruik bestaan.

Er wordt rekening gehouden met de suggestie om de gronden die hoofdfunctie landbouw behouden (oostelijk deel) als bestemming landbouw te houden.

Om juridische rechtszekerheid te bieden aan de eigenaars en pachters en omdat er ook ingrepen op het terrein vereist zijn naast die bijkomende vergunningen vergen, wordt een RUP opgemaakt zodat helder is wat in welke zone mogelijk is.

Hoofdstuk effectbespreking wordt genuanceerd.

Dit hoofdstuk zal worden aangevuld en aangepast. Bijkomende motivatie wordt opgenomen. Het agrarisch gebruik is uitdovend op deze locatie. Er werd door de gemeente een uitwinningvergoeding betaald. Bovendien zijn alle aanwezige pachters 65plus, waarvan een aantal 75+. Alle gronden zijn zoals reeds aangehaald reeds verworven door de gemeente. Binnen het in opmaak zijnde beleidsplan ruimte en mobiliteit Puurs-Sint Amands wordt uitspraak gedaan over de toekomstmogelijkheden van de woonuitbreidingsgebieden, onder hoofdstuk “gericht omspringen met woonontwikkeling”. In totaal wordt ca. 65,8 ha woonreservegebied niet ontwikkeld als woongebied. Zie ook kaart en tabel bij reactie op advies Dep. Omgeving.

De herbestemming van een deel van een deel van dit gebied naar een groene bestemming kadert in een ruimere visie: uit onderzoek bleek dat er in de regio Breendonk een duidelijke nood is aan bosontwikkeling (zowel vanuit klimaatadaptief als recreatief oogpunt).

	- Dit effect kan enkel gemilderd worden door ruilgronden of een gebruiksbeëindigingvergoeding. - Het betreft herbevestigd agrarisch gebied: de Vlaamse overheid heeft de juridische zekerheid dat deze percelen op lange termijn in agrarisch gebruik kunnen blijven. <u>6.7 klimaat</u> De CO2-opslag van blijven graslanden is vrijwel gelijk aan deze van bos. Daarnaast zullen graslanden evengoed als bos de erosie- en overstromingsgevoeligheid temperen. Het positieve effect dat wordt toegeschreven aan het planvoornemen voor de discipline klimaat is niet geheel gerechtvaardigd. <u>7.1 Verantwoording inname HAG</u> Onderzoek naar alternatieve locaties: Het Dep. Landbouw en Visserij kan er niet mee instemmen dat er geen alternatievenonderzoek wordt gevoerd. <u>Onderzoek naar de impact van het project op de ruimtelijk-functionele samenhang en de agrarische structuur:</u> Het planvoornemen gaat enkel uit van de versterking van het bocagelandschap. Wij wensen te benadrukken dat beheerlandbouw i.f.v. het nastreven van extensieve ecologische waardevolle graslanden geen agrarische activiteit is. Bovendien stellen wij vast dat het planvoornemen in strijd is met de eigen gemeentelijke 'Gewenste ruimtelijk-economische structuur (inclusief agrarische structuur)'. <u>Onderzoek naar mogelijke flankerende maatregelen</u> Binnen dit luik moeten de flankerende maatregelen uitgewerkt te worden voor de getroffen landbouwers die hun agrarisch gebruik moeten beëindigen. Deze is niet uitgewerkt in de nota. De opgenomen onderbouwing gaat enkel uit van een 'planologisch compensatie' en dit enkel binnen het woonuitbreidingsgebied (WUG) dat deels onbebouwbaar is omwille van de overstromingsgevoeligheid van deze zone.	Aspect rond grasland wordt aangepast/verwijderd. Doch er zijn diverse andere aspecten die maken dat de herinrichting van dit gebied juist noodzakelijk was in kader van klimaatadaptatie. Zo zorgt het bieden van meer ruimte voor water voor het tegemoetkomen in aandachtspunten inzake wateroverlast en zorgt de aanplant van bos voor verkoelende effecten. Voor de gemeente vormt landbouw wel degelijk één van haar prioritaire functies, doch de herbestemming van een deel van dit gebied naar een groene bestemming kadert in een ruimere visie: uit onderzoek bleek dat er in de regio Breendonk een duidelijke nood is aan bosontwikkeling (zowel vanuit klimaatadaptief als recreatief oogpunt). Daarnaast wordt in het beleidsplan voor ca. 65,8 ha woonreservegebied niet ontwikkeld als woongebied en dus gevrijwaard in hun huidig gebruik waarvan merendeel landbouw. Als flankerende maatregel werd financiële compensatie voorzien, bovendien werd een zeer ruime compensatie voorzien door grote oppervlakte WUG niet open te stellen voor ontwikkeling.
Agentschap Wonen – Vlaanderen	/	
Agentschap voor Natuur en Bos	Het Agentschap voor Natuur en Bos adviseert de startnota gunstig	Hiervan wordt kennis genomen

Vlaamse Milieumaatschappij	De VMM, Beheer en Investerings Waterlopen wordt niet geacht om in het kader van de watertoets advies te geven over dit dossier.	<i>Hiervan wordt kennis genomen</i>
Polder Vliet en Zielbeek	/	
Vlaams Energieagentschap	/	
Fluxys	Fluxys bezit geen aardgasleidingen die beïnvloed worden door het dossier. Bijgevolg geen bezwaar.	<i>Hiervan wordt kennis genomen</i>
Fluvius	/	
Gecoro	De gecoro geeft unaniem een positief advies met voorwaarden over de start- en procesnota van RUP Steenbossen: Men moet voorzichtig zijn met het voorzien van infrastructuur en kunstwerken en dergelijke, zodat de natuur voldoende behouden blijft. Alles moet in proportie blijven.	<i>Suggestie wordt doorgegeven voor uitwerking op inrichtingsniveau.</i>

Opmerkingen en adviezen raadpleging bevolking

NRs	Samenvatting opmerking - vraag	Bespreking/antwoord
Indiener 1	Groenstraat 63 in Breendonk. Aansluitend aan woning is een weiland die ook in onze eigendom is (kadaster B298a2). Volgens het RUP Steenbossen wordt dit weiland ook steeds meegenomen in de geïmpacteerde perimeter. Bewoner vraagt uitleg over wat de impact gaat zijn op zijn aangrenzende perceel.	<i>Bevinden ons nog in start nota fase – plancontour wordt in latere fase pas vastgesteld. Fase voorlopige vaststelling.</i>
Indiener 2 (Boerenbond vzw)	Dit voorstel is voor ons onaanvaardbaar. Binnen GRS is dit gebied aangeduid als ruimtelijk functioneel samenhangende gebieden te vrijwaren voor de land- en tuinbouw met grondgebonden landbouw als drager van de open ruimte. Ook de provincie zet met hun beleidsplan ruimte Antwerpen in op aaneengesloten landbouwgebied. Niet in overeenstemming met deze structuurplannen. Het plangebied ligt niet in Natura2000-gebied, VEN-gebied of in de buurt ervan, noch in de omgeving van een ecologisch potentieel gebied. Er is voor ons geen enkele verklaring	Zie antwoord reactie Dep. LV.

NRs	Samenvatting opmerking - vraag	Bespreking/antwoord
	waarom hier omzetting naar groene bestemming plaatsvindt. Plangebied bevindt zich binnen afbakening AGNAS - HAG. Omzegbrief RO 2010/01 beschermd dit agrarisch gebied. <i>Onderzoek naar alternatieve locaties</i> Wij vragen meer verduidelijking over onderzochte alternatieven. Daar het reeds een mooi openruimte gebied is, en landbouw en natuur in het bocage-landschap hand in hand gaan zien we niet in waarom er een bestemmingswijziging moet voorzien worden en er niet verder gewerkt kan worden op de huidige manier. Omzendbrief RO 2010/01 – Er is geen onderzoek naar flankerende gebeurd. Dit Gemeentelijk RUP gaat in tegen de intentie van het gemeentelijk beleidsplan ruimte waarbij men de landbouwgrond, KLE's en bij uitbreiding voedselproductie wil koesteren. Het plangebied zoals het nu bestaat in de huidige bestemming Herbevestigd Agrarisch Gebied voldoet perfect aan wat er wordt vooropgesteld in het gemeentelijk beleidsplan Ruimte en Mobiliteit.	De herbestemming van een deel van dit gebied naar een groene bestemming kadert in een ruimere visie: uit onderzoek bleek dat er in de regio Breendonk een duidelijke nood is aan bosontwikkeling (zowel vanuit klimaatadaptief als recreatief oogpunt).

2 Inleiding

2.1 Aanleiding en algemene doelstelling plan

2.1.1 Aanleiding

Uit een eerste analyse van het beleidsplan Ruimte en Mobiliteit werd vastgesteld dat Breendonk nood heeft aan extra groene ruimte rondom de kern. Dit om de dorpskern klimaatbestendig te maken. Door de aankoop van enkele gronden ten zuiden van de Groenstraat, bood zich een opportuniteit aan om op deze percelen een bos te ontwikkelen.

Het ontwerp bureau Atelier Horizon werkte een inrichtingsplan uit. Dit inrichtingsplan werd goedgekeurd door het college op 4 oktober 2022.

Aangezien het plangebied vandaag overwegend uit agrarisch gebied bestaat en een klein deel woonreservegebied, dringt de nood zich op om een RUP op te maken dat dit gebied kan herbestemmen naar geijkte bestemmingen.

2.1.2 Algemene doelstelling plan

Ten westen van de kern van Breendonk bevindt zich een bocagelandschap in aansluiting met een beekvallei die zich uitermate leent tot omvorming van bijkomend bos en omvorming tot natuurlijke landschap, beleefbaar voor de inwoners van Breendonk. inrichtingsplan

Het inrichtingsplan zet in op volgende drie hoofdthema's:

- **Ruimte creëren voor water:** door het voorzien in een meer natuurlijke beekinrichting en opentrekken van de oever
- **Ruimte creëren voor natuur:** bestaande houtkanten en het bocagelandschap worden behouden en versterkt (bv. verwijderen van dode en uitheemse soorten) en bijkomend bos wordt aangeplant om een kwalitatief klimaatbestendig landschap te creëren.
- **Ruimte creëren voor recreatie:** er wordt ingezet op een hoogwaardig netwerk van recreatieve paden aangevuld met aangename verblijfsplekken afgestemd op het landschap (bv. speelbos, uitkijkpunt, rustbanken, ...).

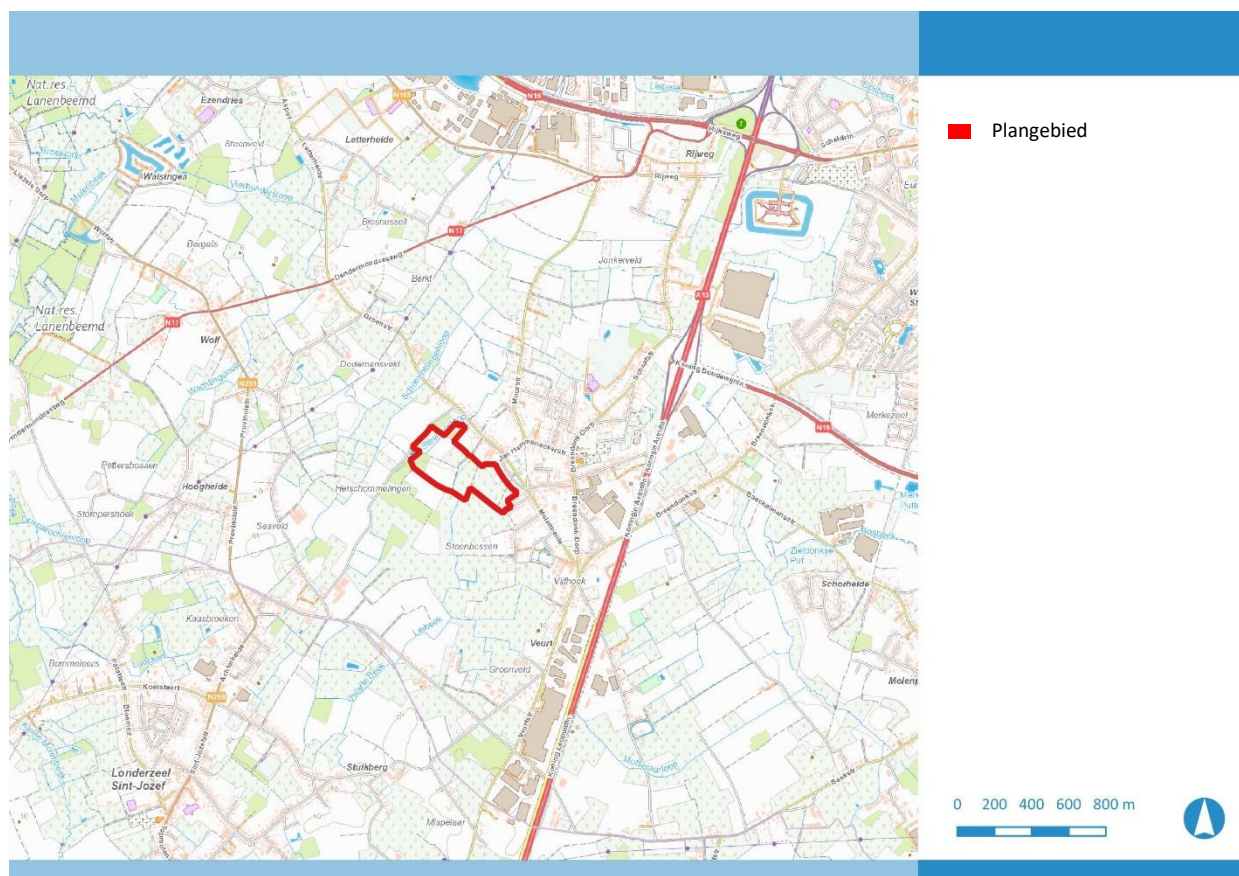
2.2 Situering

2.2.1 Macroniveau

Het plangebied is gesitueerd aan de zuidwestelijke dorpsrand van Breendonk, op het grondgebied van Puurs-Sint-Amands, in het zuiden van de provincie Antwerpen.

Langs de oostelijke zijde van de kern van Breendonk, op ca. 600m van het plangebied, bevindt zich de A12. Breendonk ligt ongeveer halverwege tussen Brussel en Antwerpen.

Het plangebied bevindt zich in het openruimte gebied tussen de bebouwing van de A12 en de N259.

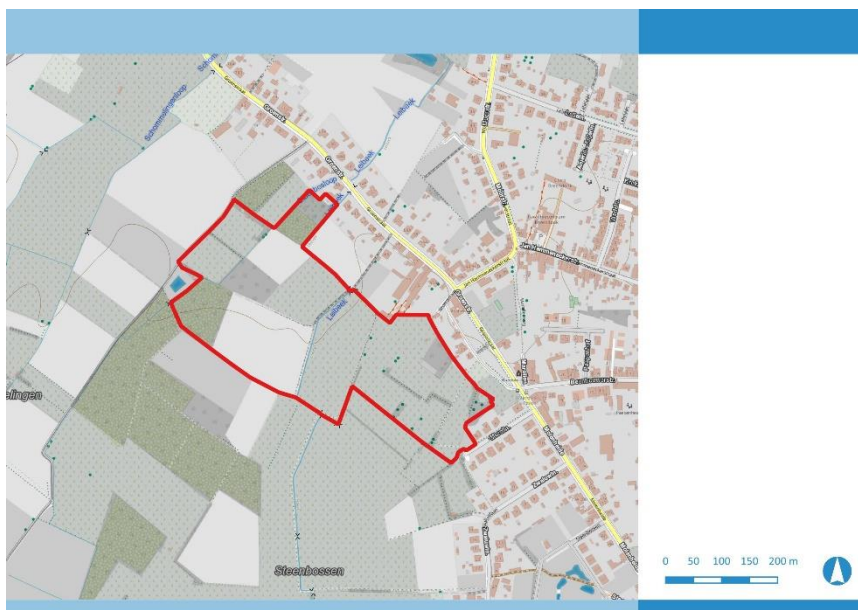

Figuur 3 Macrosituering RUP 'Steenbossen' (NGI, 2023)

2.2.2 Microniveau

Het plangebied maakt deel uit van het valleigebied van de Leibeek. Het valleigebied creëert een aaneengesloten open ruimte tussen de Groenstraat en de Hogedreef in Breendonk. Ten zuiden van de Hogedreef loopt het open ruimte gebied verder door tot in Londerzeel.

Het plangebied ligt vlak achter de Groenstraat en Merellaan.

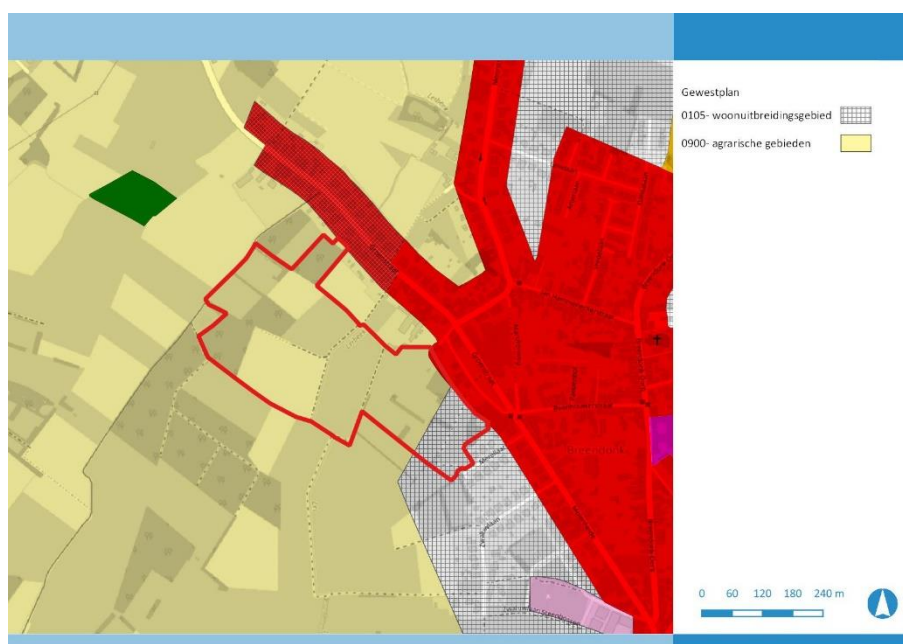

Figuur 4 Microsituering plangebied (Google maps, 2023)

2.3 Afbakening plangebied

De contour van het RUP wordt gebaseerd op de contour van het inrichtingsplan. Aanvullend aan het gebied van het inrichtingsplan wordt het laatste onbebouwde perceel langs de Merellaan, mee opgenomen in het plangebied. Vandaag is het perceel bestemd als woonreservegebied. Herbestemming naar de geijkte bestemming is vereist. Het gebied kent een oppervlakte van circa 12 ha.

De lintbebouwing langs de groenstraat vormt de noordelijke grens. De Merellaan onderdeel uitmakend van woonuitbreidingsgebied bakent de oostelijke grens af. De grens in het zuiden wordt bepaald door bestaande kleine landschapselementen deel uitmakend van het bestaande bocagelandschap. De Zavelstraat vormt ten slotte de westelijke grens.

Figuur 5 Afbakening plangebied RUP Steenbossen startnotafase

2.4 Reikwijdte en detailleringsniveau

De bedoeling van dit RUP is om het reeds opgemaakte inrichtingsplan Steenbossen te vertalen van een inrichtingsplan naar een juridisch instrument.

De huidige bestemming van het plangebied bestaat momenteel overwegend uit agrarisch gebied. Om het plangebied te kunnen transformeren naar een openruimtegebied met ruimte voor water, biodiversiteit en zachte recreatie is er nood aan een herbestemming aan de hand van een RUP.

2.5 Overzicht in te zetten instrumenten

Het RUP zal ingezet worden louter voor herbestemming en het vertalen van de visie in stedenbouwkundige voorschriften met een grafisch plan.

2.6 Mogelijke alternatieven

De vertaling van het inrichtingsplan resulteert o.a. in het herbestemmen van het landbouwgebied naar onder meer een bosgebied en/of natuurgebied, een deel landbouwgebied blijft ook behouden doch met randvoorwaarden rond houtkanten en doorsteken voor langzaam verkeer. In het bosgebied/natuurgebied worden in de nieuwe voorschriften ook ruimte gelaten voor inrichting van belevingsplekken en speelzones.

2.6.1 Locatie-alternatieven bos en natuurlijker landschap

De ontwikkeling van dit RUP kadert binnen een ruimer onderzoek en beleidsvisie.

Er was nood aan het voorzien van park en/of bos in de nabijheid van de kern van Breendonk om de klimaatuitdagingen rond bijvoorbeeld hittestress te bestrijden. Er bleek dat er in de omgeving van deze kern nog niet afdoende maatregelen waren genomen en tekort is aan wijk- en buurtgroen.

Verder bleek (zie ook plan-MER beleidsplan ruimte en mobiliteit Puurs-Sint-Amands) dat er in de regio Breendonk ook een duidelijke nood is aan bosontwikkeling, niet louter vanuit een klimaatadaptieve maatregel, maar tevens vanuit een recreatief oogpunt.

Voornaamste doelstelling van het RUP is een bestaand openruimtegebied verder te versterken en te optimaliseren. Vandaag kenmerkt dit gebied zich al door een afwisseling van bosfragmenten en houtkanten, zie Figuur 6. Bovendien zijn de gronden binnen het plangebied (m.u.v. het perceel langs de Merellaan dat herbestemd zal worden voor wonen), in eigendom van de gemeente en werd reeds uitdoofvergoeding voorzien. *“De zone tussen Wachtingstraat - Zavelstraat, Groenstraat en de bedrijventerreinen van Breendonk is door de gemeente aangeduid als een van de waardevolle landelijke gebieden welke gevrijwaard dienen te worden van bebouwing”.*

Ten slotte is het plangebied voor een beperkt deel gelegen in overstromingsgevoelig gebied op de pluviale overstromingskaart.

De RUP is een vertaling van een goedgekeurd inrichtingsplan. Locatie-alternatieven worden niet besproken.

Figuur 6 Bestaande bosstructuur plangebied (masterplan, 2022)

De woning welke gerealiseerd kan worden, wordt voorzien op een perceel horend bij het woonlint langsheen de Merellaan, zodoende wordt de bewoonde rand van het plangebied vervolledigd. Tevens wordt hierdoor voldoende weggebleven van het lager gelegen watergevoelig gebied in het noordwesten.

3 Referentietoestand (bestaande feitelijke toestand)

3.1 Ruimtelijk functioneren

3.1.1 Openruimtegebied

Het gebied binnen het plangebied wordt gekenmerkt door een bosrijk en kleinschalig landbouwgebied met waterlopen, bocagestructuren en boselementen.

Waterlopen

De Leibeek en de Steenboschloop, stromen centraal doorheen het plangebied.

Bossen

In beperkte mate komen verspreide bosstructuren voor binnen het plangebied. De bosstructuren bestaan uit een verzameling van natuurlijke en aangeplante bosstructuren. Deze huidige bossen zijn echter van een matige kwaliteit. Verschillende dode (en vaak omgevallen) sparren typeren de boscorridor.

Open weilanden

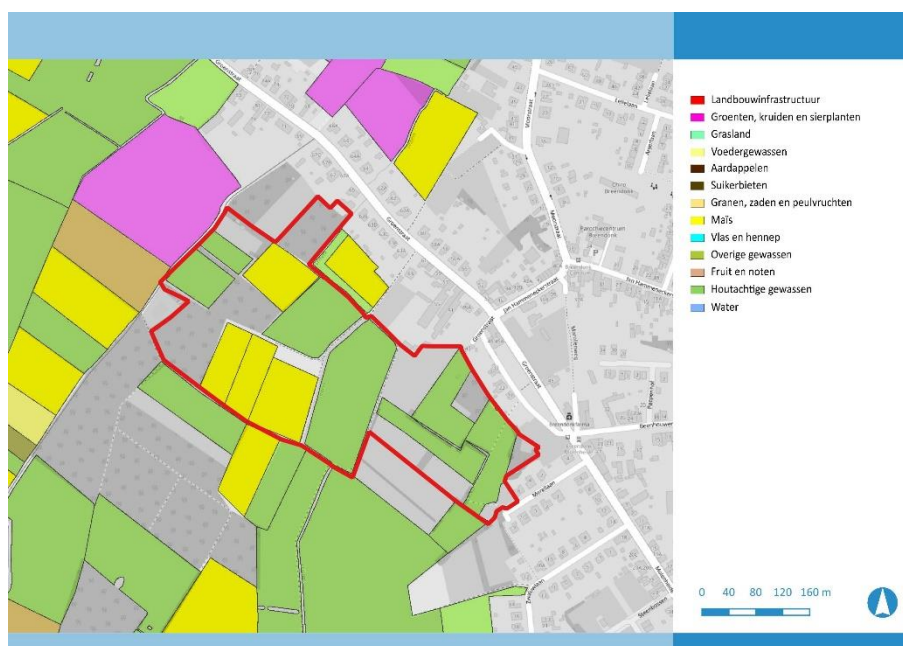
Het centrale gedeelte van het plangebied wordt gekenmerkt door een uitgestrekt open landbouwlandschap. De landbouwgewassen binnen het plangebied kennen deels een gebruik voor mais of zijn reeds ingezaaid met een granen/akkerbloemen mengsel. Een ander belangrijk ruimtegebruik is grasland.

Bocagelandschap

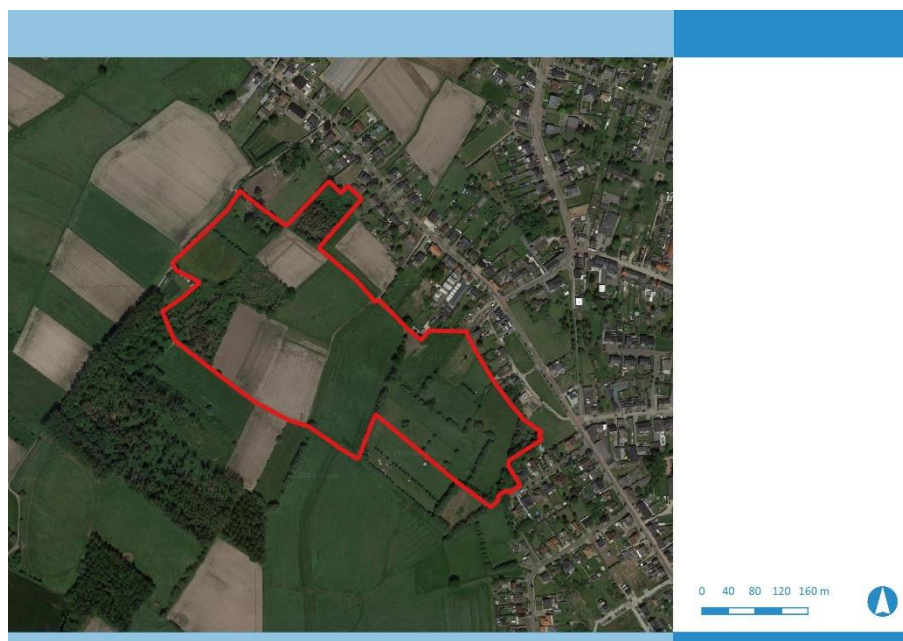
De randen van het plangebied worden getypeerd door een typisch historische bocagelandschap. Dit landschap wordt gekenmerkt door een halfopen landschap bestaande uit kleine onregelmatige percelen die door heggen en/of houtkanten worden afgeschermd.

Figuur 7 Situering groenelementen t.o.v. plangebied (bron inrichtingsplan Steenbossen – Atelier Horizon)

Figuur 8 gebruik op basis van landbouwgebruikskaart 2021 (AGIV, 2023)

Figuur 9 gebruik op basis van luchtfoto (AGIV, 2023)

3.1.2 Perceel ingesloten in woningrij Merellaan

Aan de rand van de projectsite bevindt zich nog één onbebouwd perceel dat ruimtelijk functioneel deel uitmaakt van het woonlint van de Merellaan en momenteel is ingevuld met een gazon met enkele bomen en aan de rand van het perceel een elektriciteitscabine.

Figuur 10 Situering bouwperceel (Geopunt, 2023)

3.1.3 Ontsluiting

Gemotoriseerd verkeer

Het plangebied is in principe niet rechtstreeks ontsloten voor gemotoriseerd autoverkeer. Het plangebied bevindt zich immers achter een woonlint.

Trage verbindingen

Er bevinden zich nog maar weinig paden voor langzaam verkeer doorheen het plangebied. Vanaf de Groenstraat vertrekken een tweetal paden doch deze maken niet allen een verbinding. De wegen van de Atlas der buurtwegen zijn grotendeels verdwenen.

3.2 Ruimtelijk voorkomen

Bebouwing binnen plangebied

Elektriciteitscabine t.h.v. de Merellaan

Schuilkotje op een van de percelen

Bron: AnteaGroup.be

Overdekte voederplaats

Bron: AnteaGroup.be

Schuilkotje t.h.v. Zavelstraat richting plangebied

Bebouwing randen van het plangebied

Bron: AnteaGroup.be

Woningen langsheen de Merellaan

Bron: AnteaGroup.be

Woningen langsheen de Groenstraat

Bron: AnteaGroup.be

Achterzijde woningen Groenstraat vanuit plangebied (oostzijde)

Bron: AnteaGroup.be

Woningen langsheen de aantakking Groenstraat

Bron: AnteaGroup.be

Achterzijde woningen Groenstraat vanuit plangebied (centraal)

Bron: AnteaGroup.be

Achterzijde woningen Groenstraat vanuit plangebied (westzijde)

Ontsluiting

Bron: AnteaGroup.be

Merellaan

Bron: AnteaGroup.be

Aantakking Groenstraat

Bron: AnteaGroup.be

Jan Hammeneckerstraat

Bron: AnteaGroup.be

Erfdienstbaarheid t.h.v. Jan Hammeneckerstraat

Bron: AnteaGroup.be

Toegang t.h.v. huisnr. 63A (Groenstraat)

Bron: AnteaGroup.be

Zwarte Weg

Openruimtegebied

Bron: AnteaGroup.be

Bocagelandschap t.h.v. Merellaan

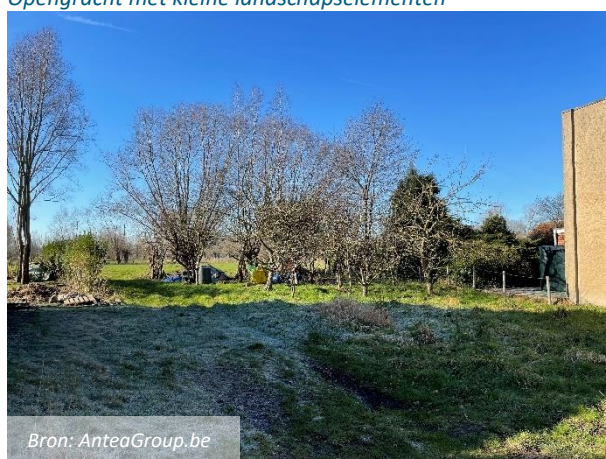
Bron: AnteaGroup.be

Opengracht met kleine landschapselementen

Bron: AnteaGroup.be

Opengemaakte - voorheen ingebuizde waterloop

Bron: AnteaGroup.be

Doorzicht vanaf Groenstraat richting openruimtegebied

Bron: AnteaGroup.be

Bestaande wandel / mountainbike route binnen plangebied

Bron: AnteaGroup.be

Zicht op Leibeek

Bron: AnteaGroup.be

Rand openruimtegebied (westzijde – Zwavelstraat)

Bron: AnteaGroup.be

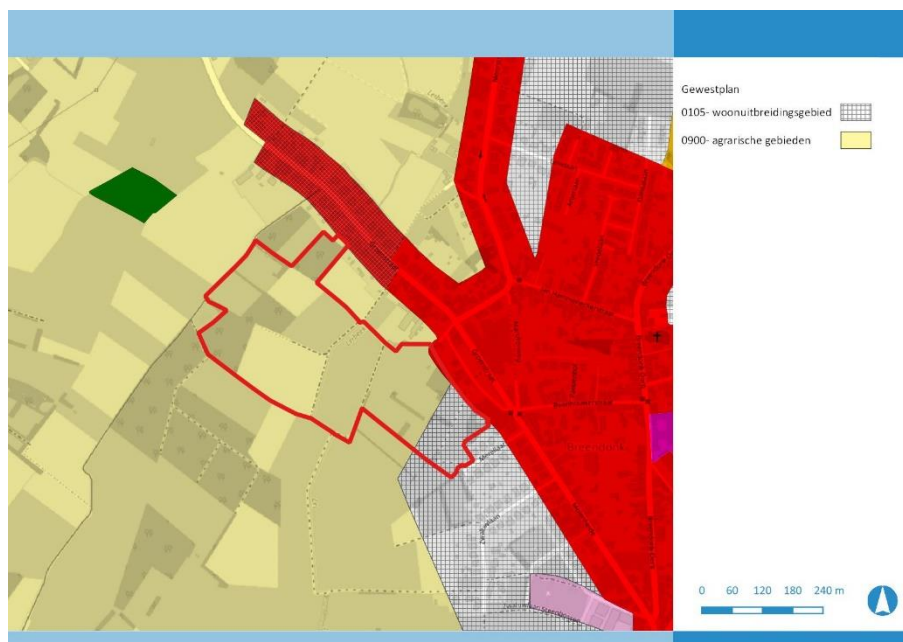
Bocagelandschap t.h.v. Zavelstraat

3.3 Juridische planologische toestand en beleidscontext

Tabel 1 Synthese bestaande feitelijke en juridische planologische toestand

Type Plan	Kenmerken
Gewestplan	Gewestplan Mechelen (05/08/1976) Bestemmingen: - Agrarische gebieden - Woonuitbreidingsgebied
Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen	Geen
Provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen	Geen
Gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen	RUP Veurt Steenbossen
Algemene plannen van aanleg	Geen
Bijzondere plannen van aanleg	Geen
Verkavelingsvergunningen	- 12/06/1974 – 4/73 (BRE) 023/041 (1)
Gewestelijke rooilijnplannen	/
Provinciale rooilijnplannen	/
Gemeentelijke rooilijnplannen	/
Buurt- en voetwegen	Voetweg 25 – verbindt de Groenstraat in het noorden met de Zavelstraat in het westen. Grenzend aan plangebied: Buurtweg 22 - Zavelstraat.

3.3.1 Gewestplan

Figuur 11 Situering t.o.v. gewestplan (Geopunt, 2023)

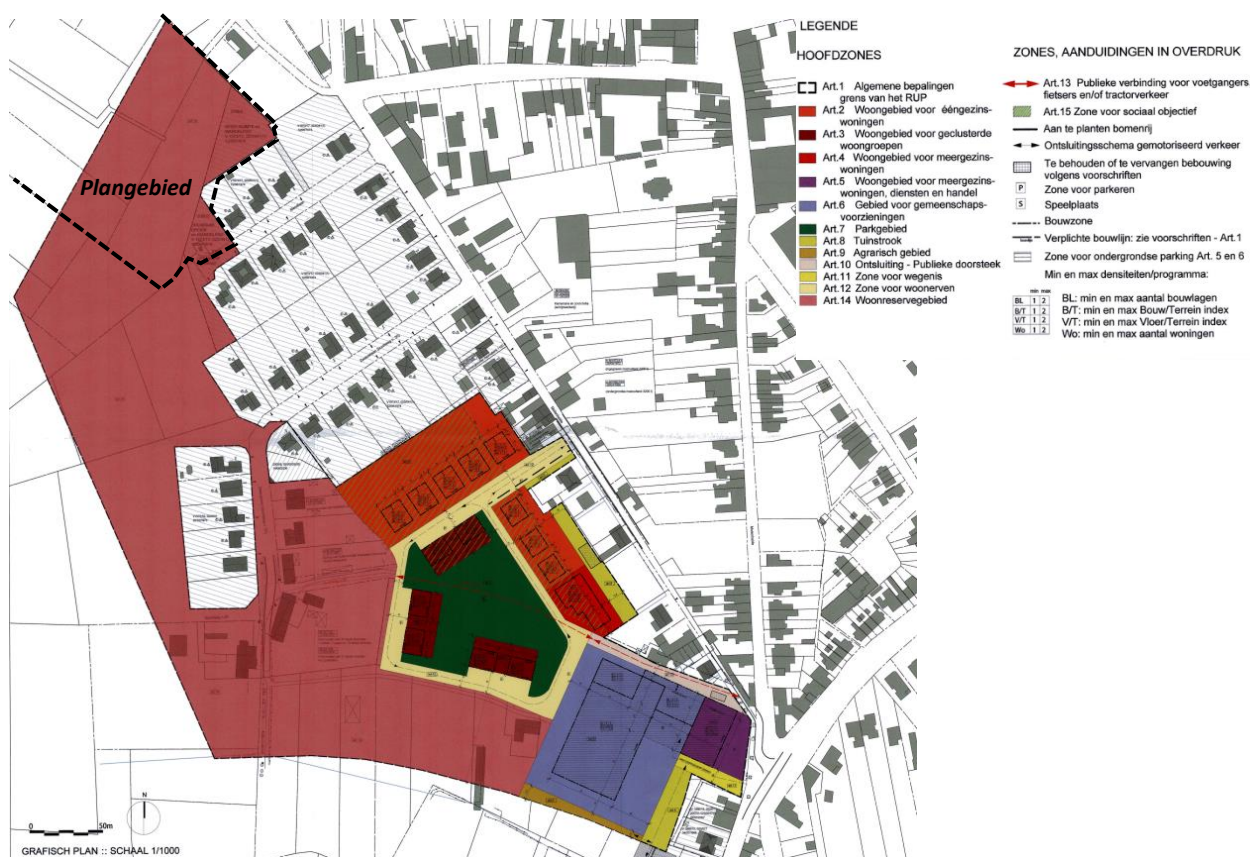
Het gebied is overwegend bestemd als agrarisch gebied met uitzondering van enkele percelen (272A deels / 271A / 273/2A deels / 272C deels, 236D2 deels) in de oostzijde van de site, welke bestemd zijn als woonuitbreidingsgebied.

3.3.2 RUP's en BPA's

Het zuidoostelijk deel van het plangebied werd met het RUP Veurt Steenbossen (goedgekeurd op 2 mei 2014) omgezet van woonuitbreidingsgebied naar woonreservegebied. Deze omzetting kaderde in de uitvoering van het ruimtelijk beleid van de gemeente zoals vastgelegd in het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Puurs:

- Bindende bepaling 32: Opmaken van een RUP voor de KMO-zone Molenheide uit het goedgekeurd gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Puurs (GRS). De KMO-zone snijdt met een rechthoek helemaal in het omliggend WUG. De gemeente wenst een visie op te maken voor het hele gebied waarbij ook het woonuitbreidingsgebied mee bekeken wordt.

De voorschriften van het 'woonreservegebied' zoals aangeduid in RUP Veurt- Steenbossen houden in, dat het gebied (nog) niet aangesneden mag worden en dat de definitieve inrichting en voorschriften door een nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan moeten worden vastgelegd (wanneer er afdoende woonbehoefte is om deze locatie aan te snijden).

Figuur 12 Situering t.o.v. RUP Veurt Steenbossen (bron: Gemeente Puurs-Sint-Amands)

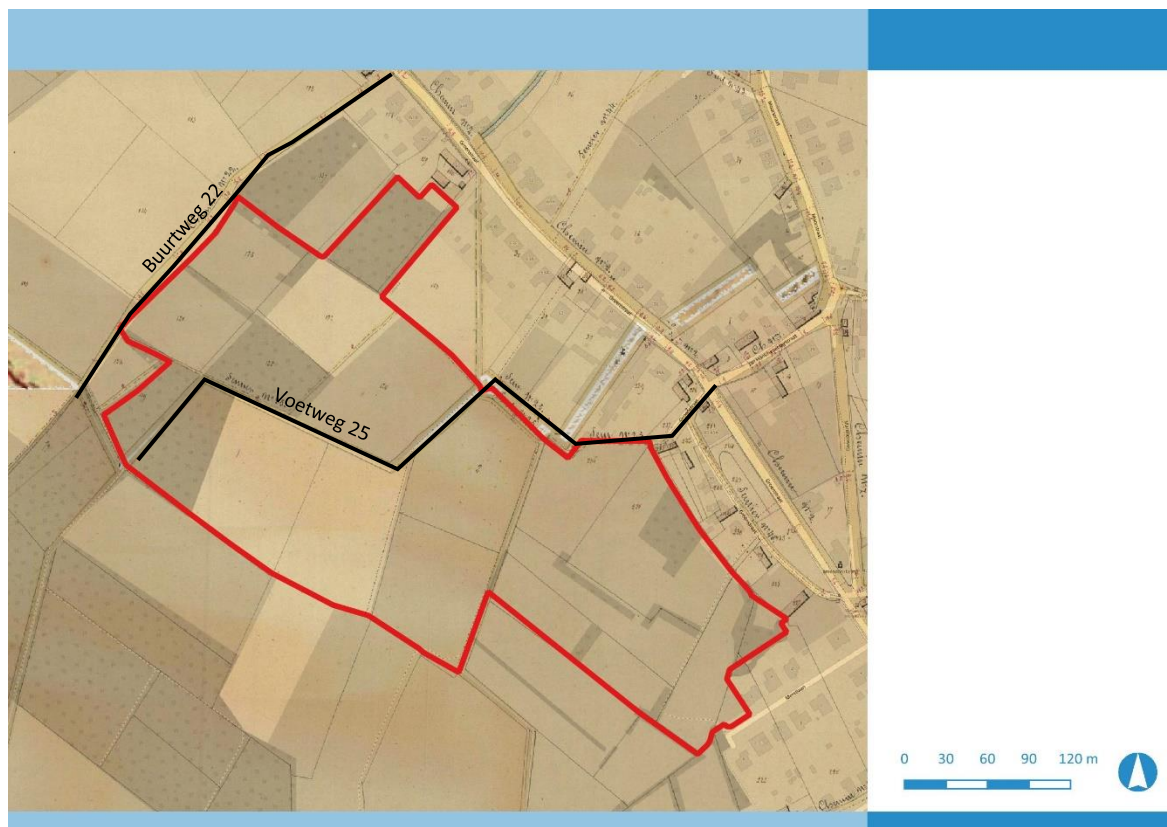
3.3.3 Goedgekeurde verkavelingen

Binnen het plangebied komen volgende goedgekeurde verkavelingen voor.

- 12/06/1974 – 4/73 (BRE) 023/041 (1)

3.3.4 Buurt- en voetwegen

Binnen het plangebied ligt één voetweg, namelijk voetweg nr. 25.

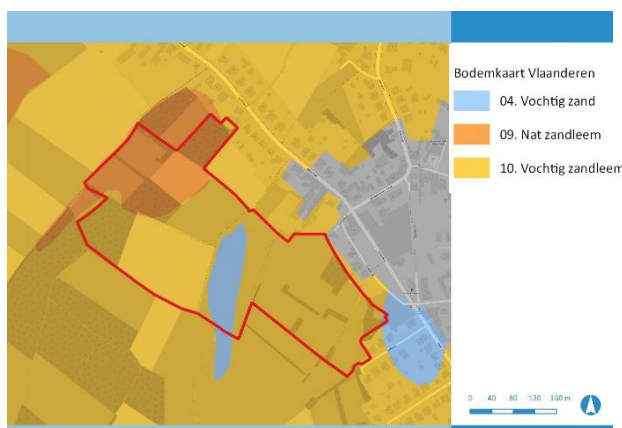

Figuur 13 Buurt- en voetwegen in en rondom de omgeving van het plangebied (AGIV, 2023)

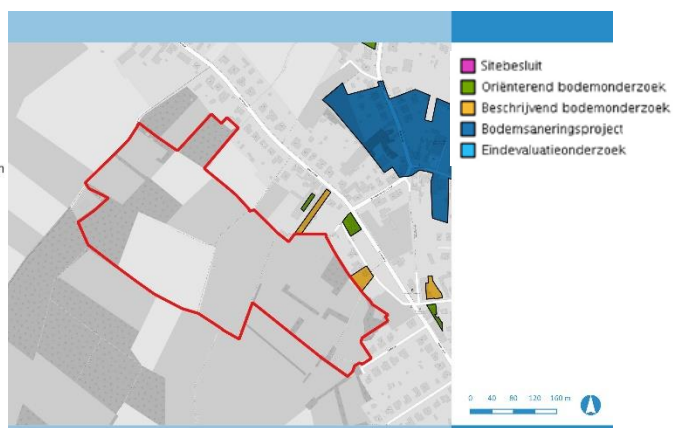
3.4 Bodem

Tabel 2 Synthese bestaande feitelijke toestand bodem

	Plangebied en omgeving
Bodemkaart	Naast een kleine centrale drogere zone met zandleem, wordt de site gekenmerkt door matig natte tot natte gebieden. Het noordwestelijke deel is de natste zone (natte zandleembodem) en ligt bovendien in overstromingsgevoelig gebied. De bodem bestaat uit volgende bodemtypes: Pdc; Lep; Pdh; Scc en Phc.
Ontginningen	/
Bodemonderzoeken	Aangrenzend aan het plangebied komt er beschrijvend bodemonderzoek voor langsheen de Groenstraat.
Erosiegevoelig	Het plangebied is zeer weinig erosiegevoelig
Gevoelig voor grondverschuivingen	/

Figuur 14 Bodemkaart t.h.v. het plangebied

Figuur 15 Bodemonderzoeken t.h.v. het plangebied

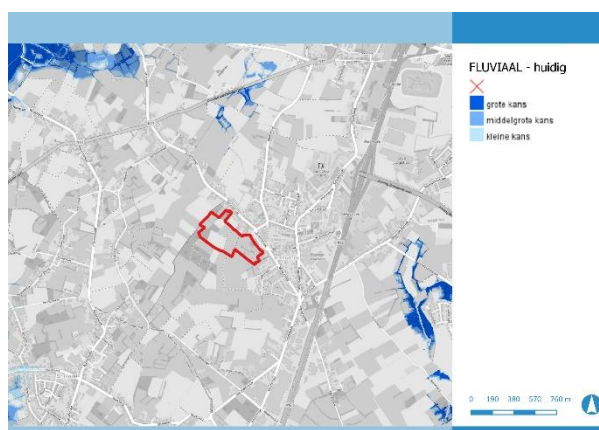

Figuur 16 Erosiegevoeligheid t.h.v. het plangebied

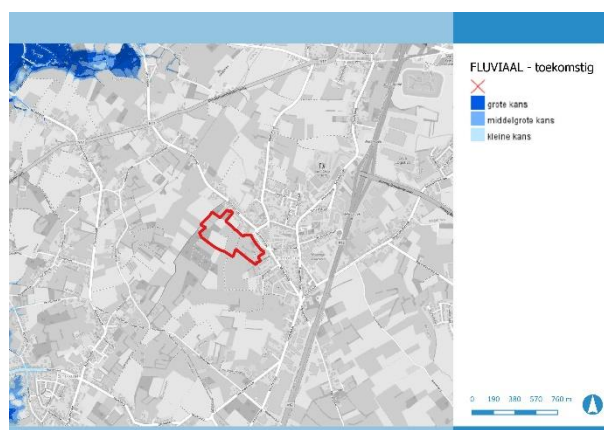
3.5 Water

Tabel 3 Synthese bestaande feitelijke toestand water

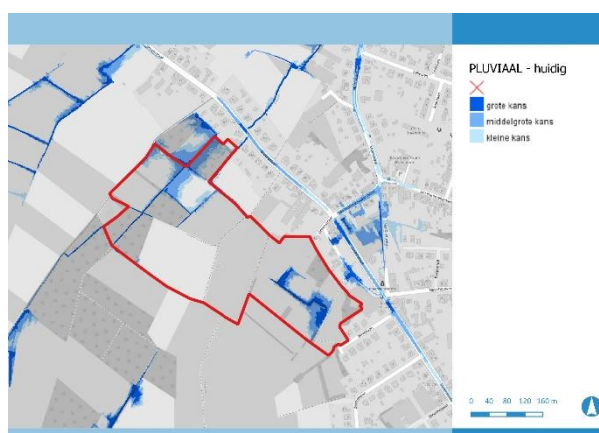
	Plangebied en omgeving
Stroomgebied/Bekken/Deelbekken	Schelde/Beneden-Scheldebekken/Zielbeek
Waterlopen	Onbevaarbare waterloop 2 ^{de} categorie (Leibeek VHAG 3783) Beheerder: Polder Vliet en Zielbeek Polder of wateringsgracht: Niet geclassificeerde waterloop (Steenboschloop VHAG 40260) Beheerder: Beheerder: Polder Vliet en Zielbeek
Polder/Watering	Polder Vliet en Zielbeek
Fluviaal en Pluviaal	Volgens het huidige en toekomstige klimaat ligt het plangebied niet in een gebied dat overstroomgevoelig is m.b.t. waterlopen maar wel deels m.b.t. neerslag.
Van nature overstroombare gebieden	Het plangebied is t.h.v. de niet geclassificeerde waterloop deels gelegen binnen een van nature overstroombaar gebied volgens de data van het AGIV.
Recent overstroomde gebieden	/
Zuiveringsgebied	Zuiveringsgebied Ruisbroek
Zoneringsplan	Langsheen de noordzijde ligt het plangebied deels binnen een centraal gebied en collectief geoptimaliseerd buitengebied
Beschermingszone grondwaterwinning	/
Oppervlaktewaterwingebied	/
Actie stroomgebiedsbeheerplan	/
Signaalgebied	/

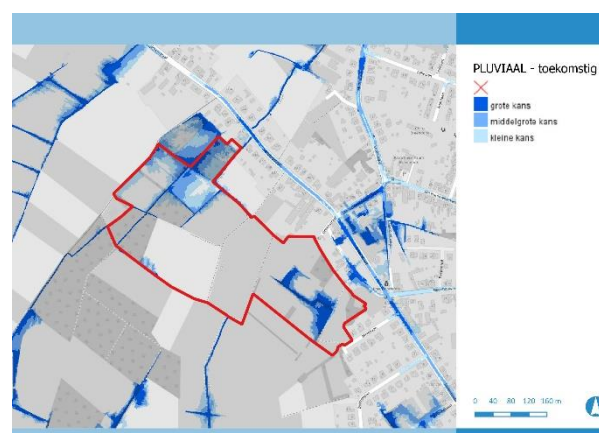
Figuur 17 huidig klimaat – fluviaal overstromingen vanuit waterlopen (bron: www.waterinfo.be dd. 2023)

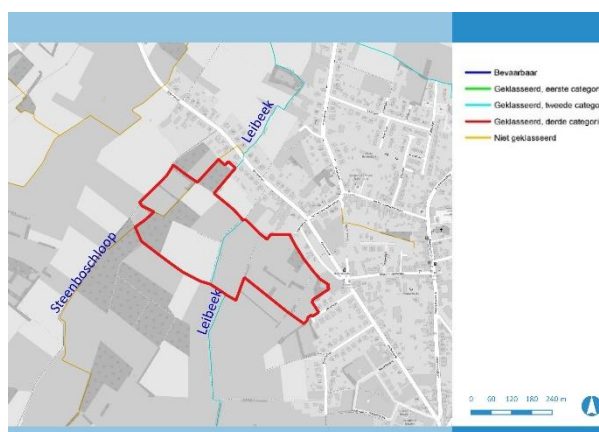
Figuur 18 toekomstig klimaat – fluviaal overstromingen vanuit waterlopen (bron: www.waterinfo.be dd. 2022)

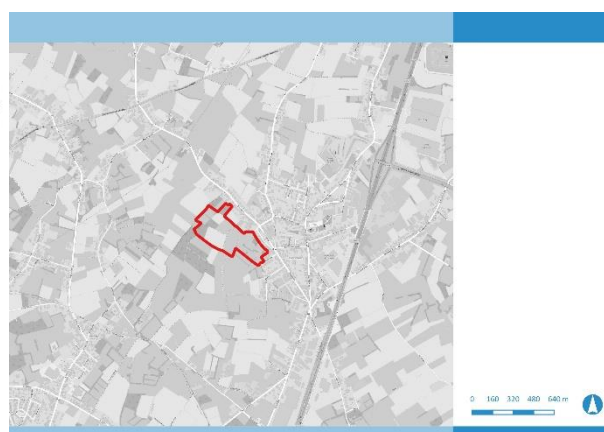
Figuur 19 huidig klimaat – pluviaal overstromingen vanuit neerslag (bron: www.waterinfo.be dd. 2023)

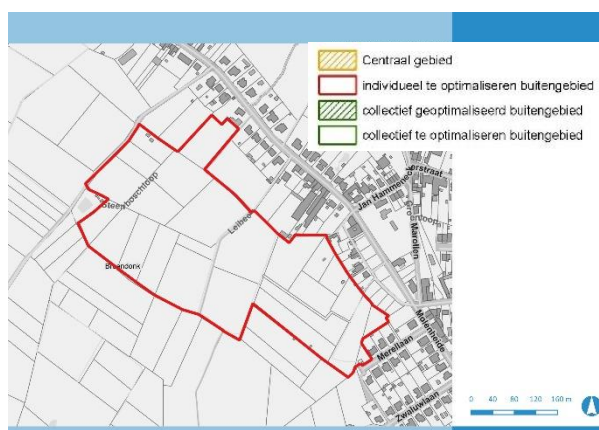
Figuur 20 toekomstig klimaat – pluviaal overstromingen vanuit neerslag (bron: www.waterinfo.be dd. 2023)

Figuur 21 geklasseerde- en niet geklasseerde waterlopen binnen het plangebied (AGIV, 2019)

Figuur 22 toekomstig klimaat – pluviaal overstromingen vanuit de zee (bron: [geopunt](http://geopunt.be). dd. 2023)

Figuur 23 Zoneringsplan t.h.v. plangebied (AGIV, 2021)

3.6 Biodiversiteit

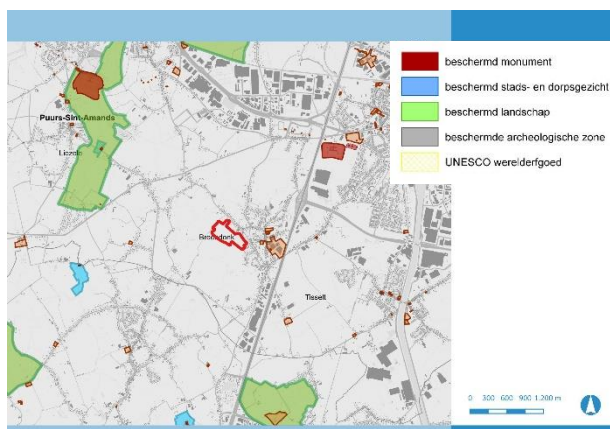
Tabel 4 Synthese bestaande feitelijke toestand biodiversiteit

	Plangebied en omgeving
Vogelrichtlijngebied	/
Habitatrichtlijngebied	3000m tot Habitatrichtlijngebied Fort van Liezele. 3000m tot Habitatrichtlijngebied Coolhem.
Ramsargebied	/
Gebieden van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN)	3000m tot VEN-gebied Coolhem.
Gebieden van het duinendecreet	/
Vlaamse of erkende natuurreservaten	3000m tot Natuurreservaat Coolhem in beheer van ANB.
Bosreservaten	3000m tot Natuurreservaat Coolhem in beheer van ANB.
Biologisch waardevolle zones (o.b.v. BWK of terreingegevens)	Binnen het plangebied liggen 3 percelen van biologisch waardevolle en 13 percelen van complex van biologisch minder waardevolle en waardevolle elementen.
Bestaande en potentiële migratiecorridors)	/
Aanwezigheid van trekroutes. Risicoatlas vogels en vleermuizen.	Het westelijke gedeelte van het plangebied is bestempeld als risicogebied voor vleermuizen.
Historisch permanent grasland (HPG)	Niet van toepassing in plangebied.

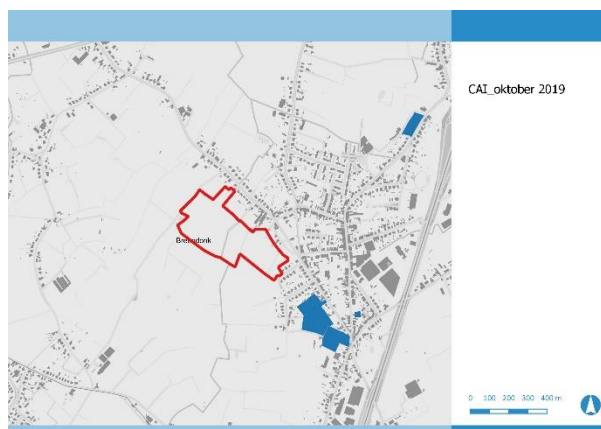
3.7 Landschap en erfgoed

Tabel 5 Synthese bestaande feitelijke toestand landschap en erfgoed

	Plangebied en omgeving
Beschermd erfgoed (beschermde cultuurhistorische landschappen, monumenten, stads- en dorpsgezichten, overgangszones, archeologische sites)	Geen
Vastgestelde inventarissen	Geen
Erfgoedlandschappen	Geen
Unesco werelderfgoed	Geen
Beheersplannen	Geen
Gebieden geen archeologie	Geen
CAI (dd.: oktober 2019)	Geen
(Wetenschappelijke inventarissen)	Geen
(provinciale landschapkenmerkenkaart)	Geen aanduidingen

Figuur 28 Beschermd erfgoed t.h.v. plangebied

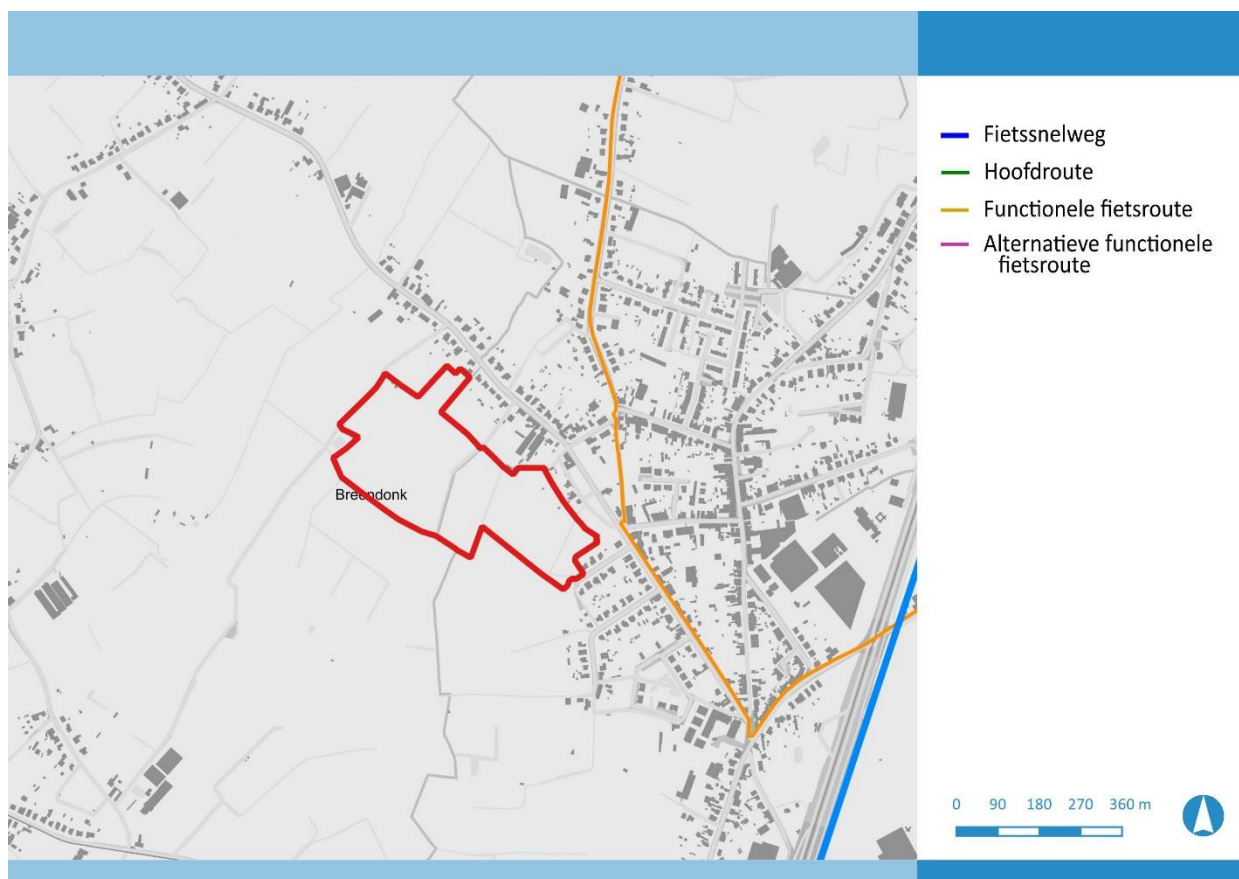
Figuur 29 CAI (oktober_2019) t.h.v. plangebied

3.8 Mobiliteit

3.8.1 Fiets

Bovenlokaal Functioneel Fietsroutenetwerk

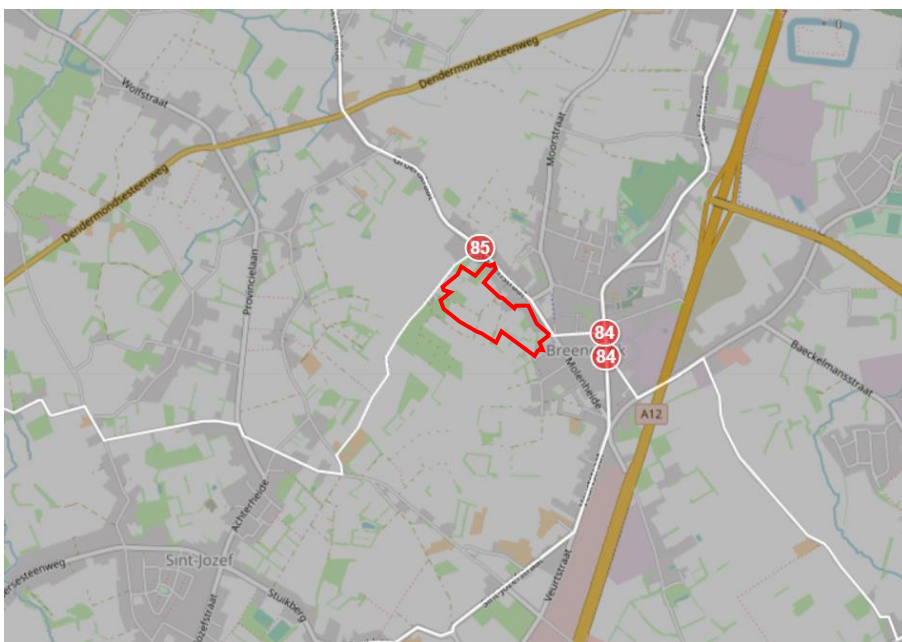
Er bevindt zich geen fietssnelweg nabij het plangebied. De dichtstbijzijnde 'gewone' functionele fietsroute situeert zich ten noordoosten van het plangebied maakt de verbinding tussen Ruisbroek en Willebroek.

Figuur 30: Bovenlokaal Functioneel Fietsroutenetwerk (bron: Geopunt)

Recreatief fietsroutenetwerk

De noordelijke en westelijke grens van het plangebied grenzen aan het recreatief fietsroutenetwerk. Deze route vormt verbinding tussen knooppunten 85 - 84.

Figuur 31: Recreatief fietsroutenetwerk (bron: Fietsnet.be)

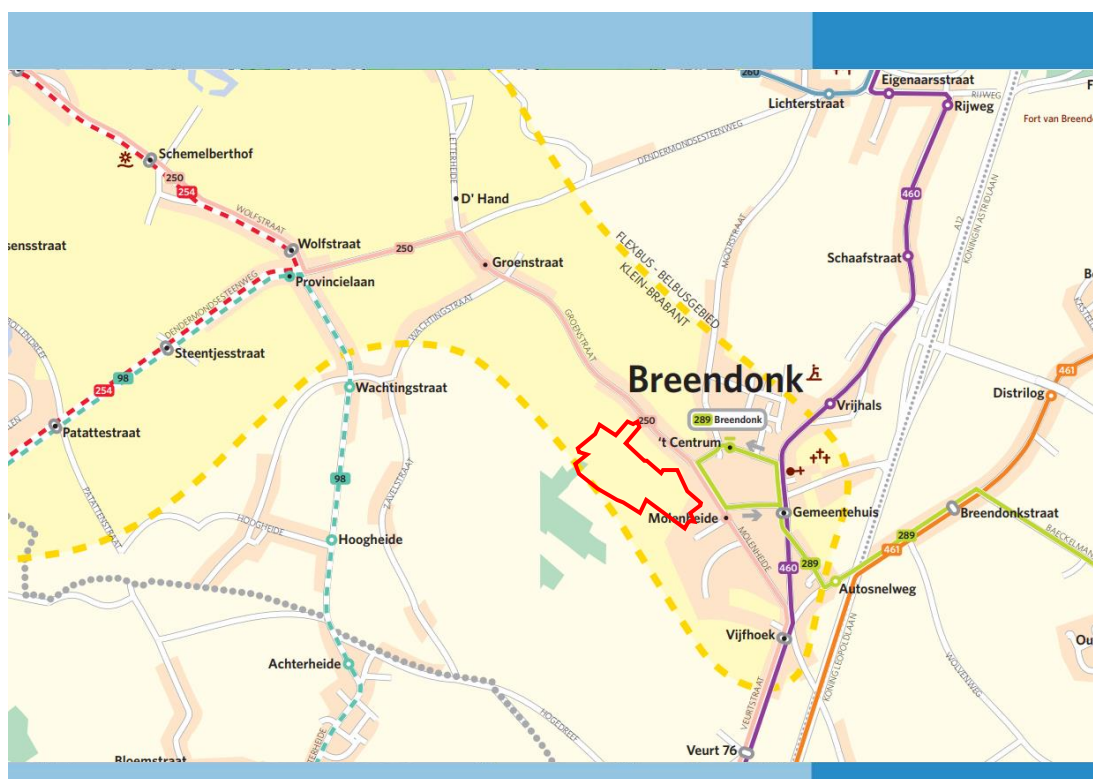
3.8.2 Openbaar vervoer

De treinstations van Puurs en Willebroek liggen beide op ca. 5km van het plangebied en dus op fietsafstand. De dichtstbijzijnde bushaltes bevinden zich ten oosten van het plangebied: de halte 'Breendonk Molenheide' en de halte 'Breendonk 't Centrum', beiden op wandelafstand van ca. 500m.

Deze eerste wordt enkel bediend door 250 en kent een uurfrequentie tot halfuurfrequentie in de spitsuren. Bushalte Breendonk 't Centrum wordt aangedaan door lijn 250, 289 en de belbus. De lijnen 250 en 289 (Buslijn 289 zal vanaf 1/07/202 veranderen naar lijnnummer 89) kennen een uurfrequentie tot halfuurfrequentie in de spitsuren. Naast de reguliere busverbindingen bevindt zich t.h.v. het plangebied ook een flexbus¹.

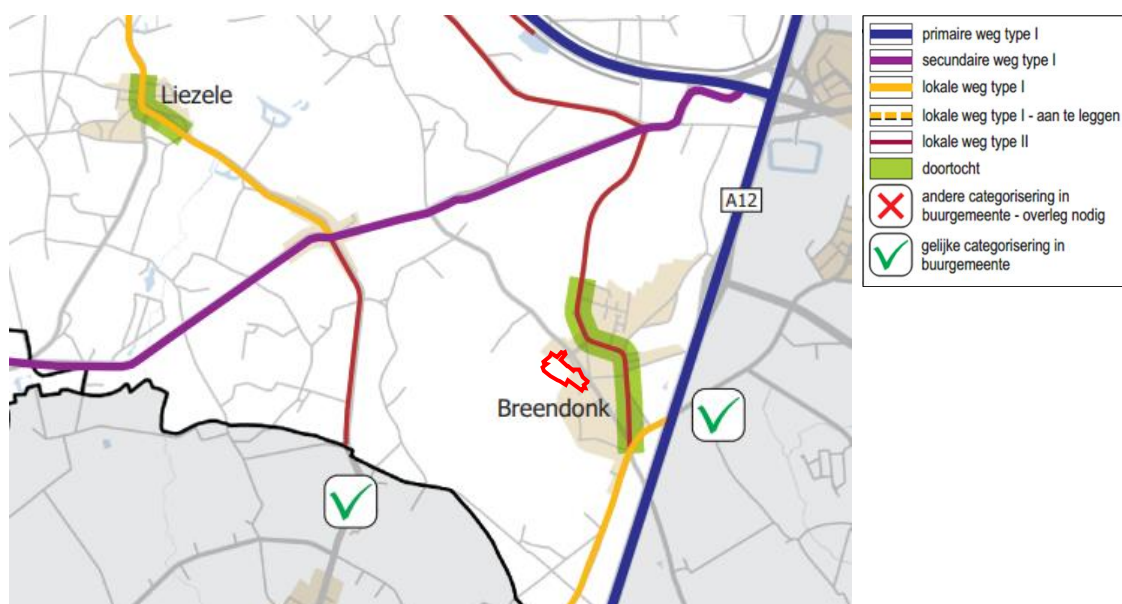
¹ De flexbus is de vroegere belbus. Het grootste verschil met de huidige belbus is dat de Flexbus makkelijker te boeken is. Je kan de flexbus telefonisch boeken, maar ook via een webapplicatie van Hoppin. Passagiers kunnen tot 30 minuten op voorhand hun reis reserveren.

Figuur 32 Uitsnede Netplan De Lijn Bornem – Puurs – Sint-Amands (bron. Netplan De Lijn)

3.8.3 Personenwagens

De wegen (Groenstraat – Molenheide en Zavelstraat) rondom het plangebied zijn alle geselecteerd als lokale weg type III.

Figuur 33: Uitsnede wegcategorisering (bron: intergemeentelijk mobiliteitsplan Klein-Brabant)

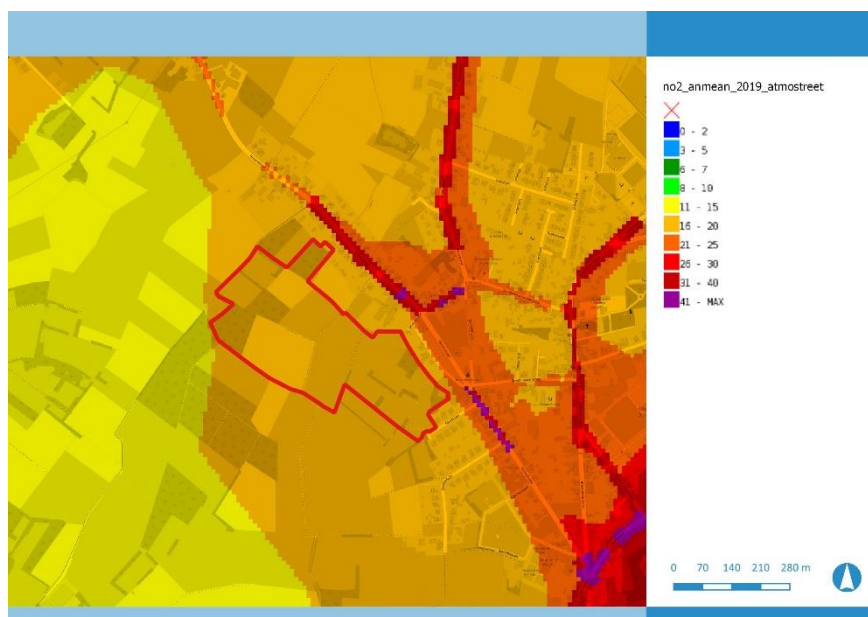
3.9 Geluid, lucht, gezondheid en veiligheid

3.9.1 Lucht

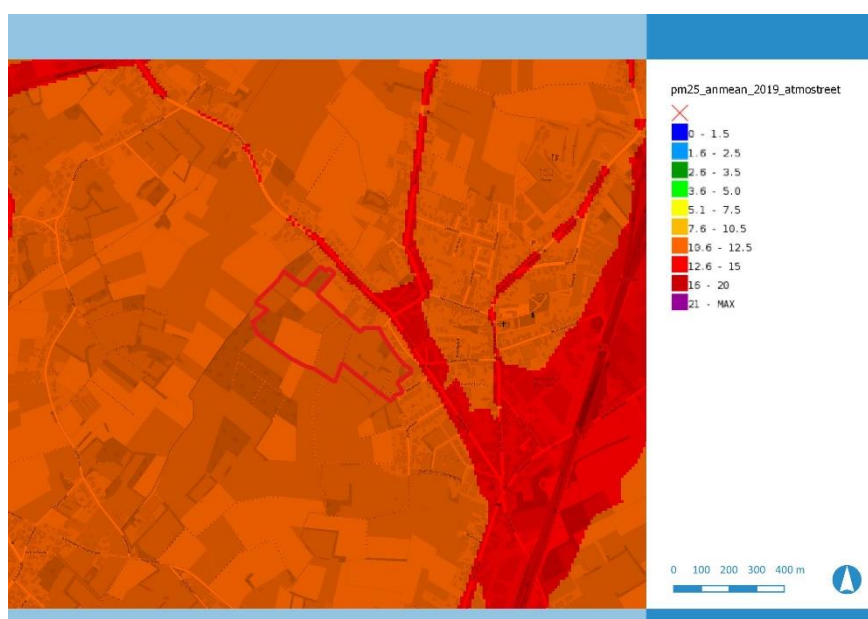
Tabel 6 Synthese luchtkaarten

Stikstofdioxide (NO ₂), 2019	16-20 microgram/m ³
Fijn stof PM _{2,5} ; 2019	10.6 -12.5 microgram/m ³
Fijn stof PM ₁₀ ; 2019	16-25 microgram/m ³

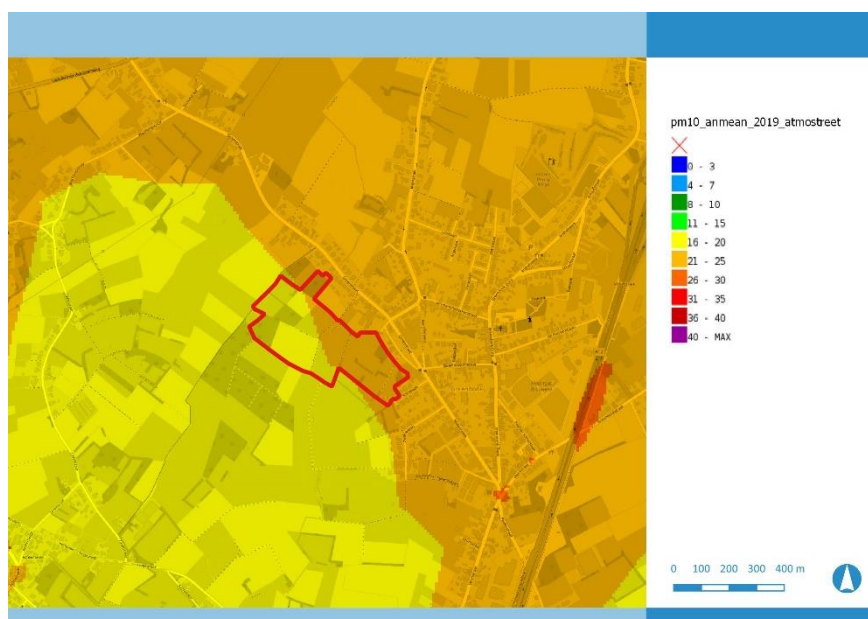
De grenswaarden voor NO₂ worden nergens overschreden, net zoals voor de waarden met betrekking tot fijn stof (PM₁₀, PM₂₅).

Figuur 34 Stikstofdioxide t.h.v. plangebied bron: www.vmm.be

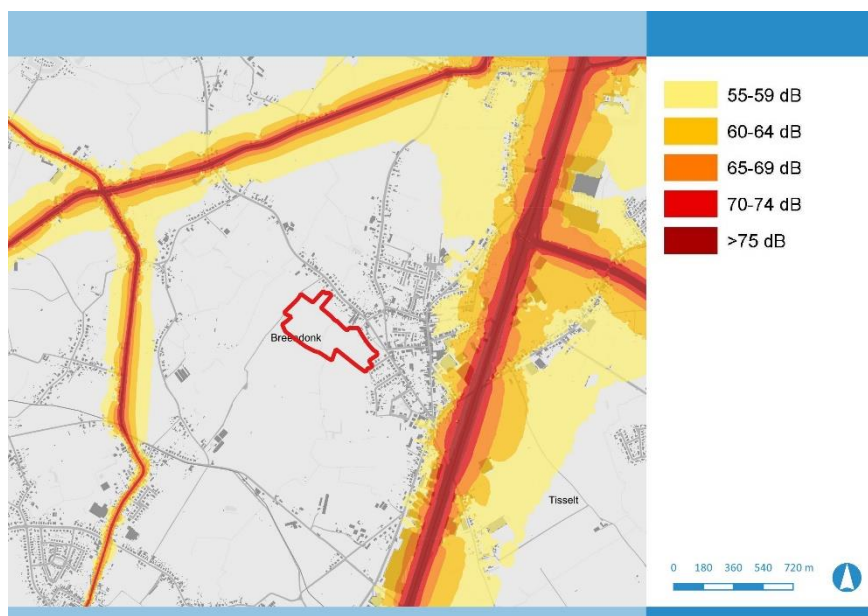
Figuur 35 Fijn stof PM_{2,5} t.h.v. plangebied bron: www.vmm.be

Figuur 36 Fijn stof PM10 t.h.v. plangebied bron: www.vmm.be

3.9.2 Geluid

Op de geluidskaart wordt aangegeven aan hoeveel geluid de omgeving wordt blootgesteld. De geluidsbelasting wordt daarbij uitgedrukt in de parameter Lden. Het Lden-niveau is een gewogen jaargemiddeld geluidsdrukniveau over het etmaal waarbij de avond- en nachtniveaus relatief gezien zwaarder doorwegen, wat overeenkomt met de vaststelling dat geluidsoverlast 's avonds en 's nachts doorgaans als hinderlijker wordt ervaren. Het plangebied wordt niet geconfronteerd met hoge geluidsblootstellingen door weg of spoorverkeer.

Figuur 37 Strategische geluidsbelasting kaart wegverkeer

3.10 Kwaliteiten, knelpunten, potenties en bedreigingen

Kwaliteiten

- Nabij kern Breendonk;
- Aaneengesloten bouwvrij openruimtegebied met weinig versnippering;
- Leibeek als drager van de natuurlijke en landschappelijke structuur;
- Afwisseling van landbouw- en groengebieden zorgt voor een gevarieerd en structuurrijk landschap;

Knelpunten

- Een deel van het plangebied is aangeduid overstromingsgevoeligheid gebied;
- Delen grenzend aan de waterloop zijn biologisch waardevol en hebben een watergevoelige ondergrond;
- Één restperceel in woonlint is bestemd als woonreservegebied;

Potenties

- Ruimte voor een integraal waterbeleid met mogelijkheden voor waterbuffering en infiltratie in het kader van klimaatadaptatie;
- Mogelijkheden voor verdere uitbouw van blauwgroene netwerk met mogelijkheden van het inpassen van ecosysteemdiensten;
- Optimaliseren van het grondgebruik in de valleigebieden, met mogelijkheden tot bebossing;
- Ruimte voor natuurontwikkeling en versterken van de landschappelijke kwaliteiten;
- Potentie voor klimaatadaptatie via bijkomende bebossing;
- Toegankelijkheid groen nabij woonkern;
- Ruimte voor recreatief netwerk in de vorm van verbindingen voor trage wegen en recreatief medegebruik;

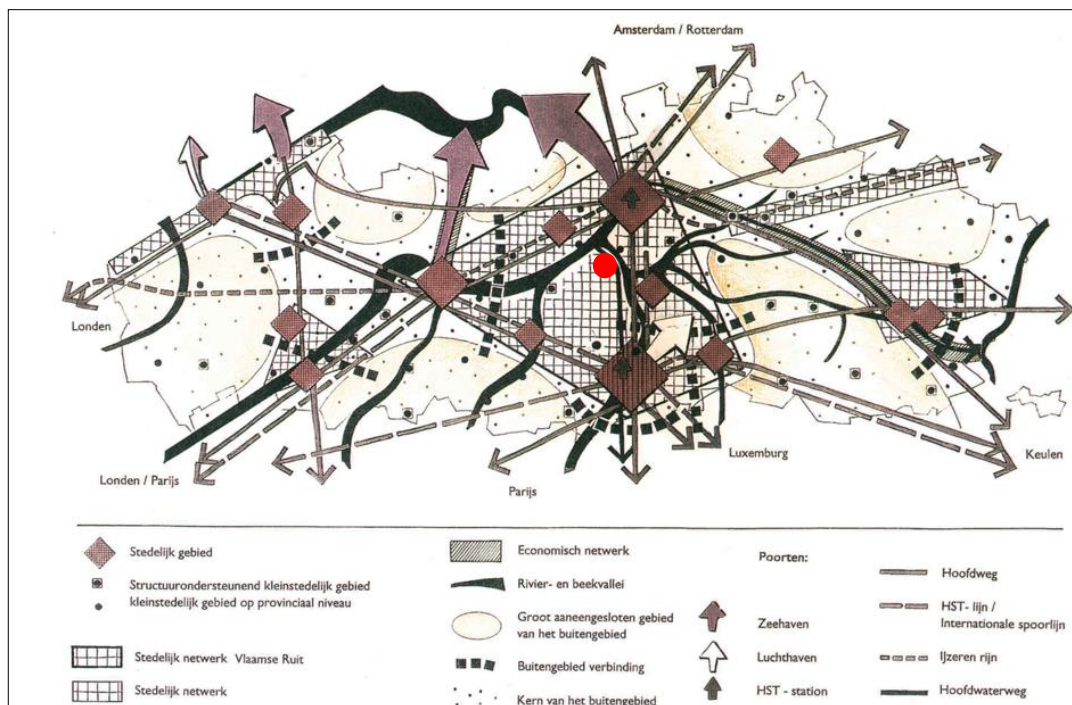
Bedreigingen

- Vergroten overstromingsproblematiek als geen ruimte wordt geboden aan water.
- Verdroging van het valleigebied;
- Verdwijnen van waardevolle kleine landschapselementen

4 Ruimtelijk beleid

4.1 Structuurplanning

4.1.1 Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) (1997 –herzien 2003, 2011)

Figuur 38 Gewenste ruimtelijke ontwikkeling voor Vlaanderen, bron RSV

Het grondgebied van Puurs-Sint-Amands behoort tot het buitengebied. Buitengebieden zijn die gebieden waarin de open, onbebouwde ruimte overweegt, met als doelstellingen o.a.:

- Het vrijwaren van het buitengebied voor de essentiële functies: landbouw, natuur, bos, wonen en werken op het niveau van het buitengebied;
- Het tegengaan van de versnippering van het buitengebied;
- Het bundelen van de ontwikkeling in de kernen van het buitengebied;
- Het inbedden van landbouw, natuur en bos in goed gestructureerde gehelen;
- Het bereiken van een gebiedsgerichte ruimtelijke kwaliteit;
- Het afstemmen van het ruimtelijk beleid en het milieubeleid op basis van het fysisch systeem;
- Het bufferen van de natuurfunctie in het buitengebied;

Een multifunctionele ontwikkeling (wonen, werken,...) en verweving in de kernen van het buitengebied staat centraal bij de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling. Bijkomende ruimtebehoefte voor wonen, gemeenschapsvoorzieningen, diensten, kleinhandel en lokale economie moeten er aansluiten bij de kernen.

Conclusie. Het RUP speelt in op het bestedingen van het openruimtegebied en is zo in overeenstemming met het RSV

4.1.2 Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS)

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wil de open ruimte in het buitengebied maximaal vrijwaren voor landbouw, natuur en bos. Samen met de natuur- en landbouworganisaties maakte de Vlaamse regering in 1997 de afspraak om te evolueren naar 750.000 ha agrarisch gebied, 150.000 ha natuurgebied en 53.000 ha bosgebied. Dat is een toename met 38.000 ha natuurgebied en 10.000 ha bosgebied en een afname van 56.000 ha landbouwgebied.

In 2001 besliste de regering de afbakening van deze landbouw-, natuur- en bosgebieden aan te pakken in twee fasen. In een eerste fase werd in 2003 ca. 86.500 ha bestaand natuurgebied aangeduid als onderdeel van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN). In de tweede fase worden sinds 2004 de landbouwgebieden en de resterende natuur- en bosgebieden afgebakend.

Regio Antwerpse Gordel en Klein-Brabant Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos:

In uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen stelde de Vlaamse overheid in 2008 een ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos op voor de regio Antwerpse Gordel - Klein-Brabant.

De gewenste ruimtelijke structuur van de open ruimte werd onderverdeeld in 5 deelruimten.

De gemeente Puurs-Sint-Amands situeert zich binnen deelruimte 5. Klein-Brabant

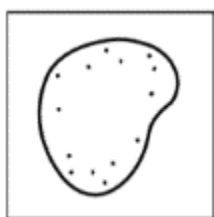
De belangrijkste ruimtelijke concepten m.b.t. het plangebied zijn:

- Ruimtelijk functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw met grondgebonden landbouw als drager van de open ruimte
- Behoud en versterking van uitgesproken natuurwaarden in valleien met ruimte voor natuurlijke waterberging
- Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden

Ruimtelijke concepten:

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Klein-Brabant is opgebouwd uit een aantal ruimtelijke concepten. Deze ruimtelijke concepten vormen de legende eenheden bij de bijbehorende structuurschetsen.

Van toepassing zijn:

61 Ruimtelijk functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw met grondgebonden landbouw als drager van de open ruimte

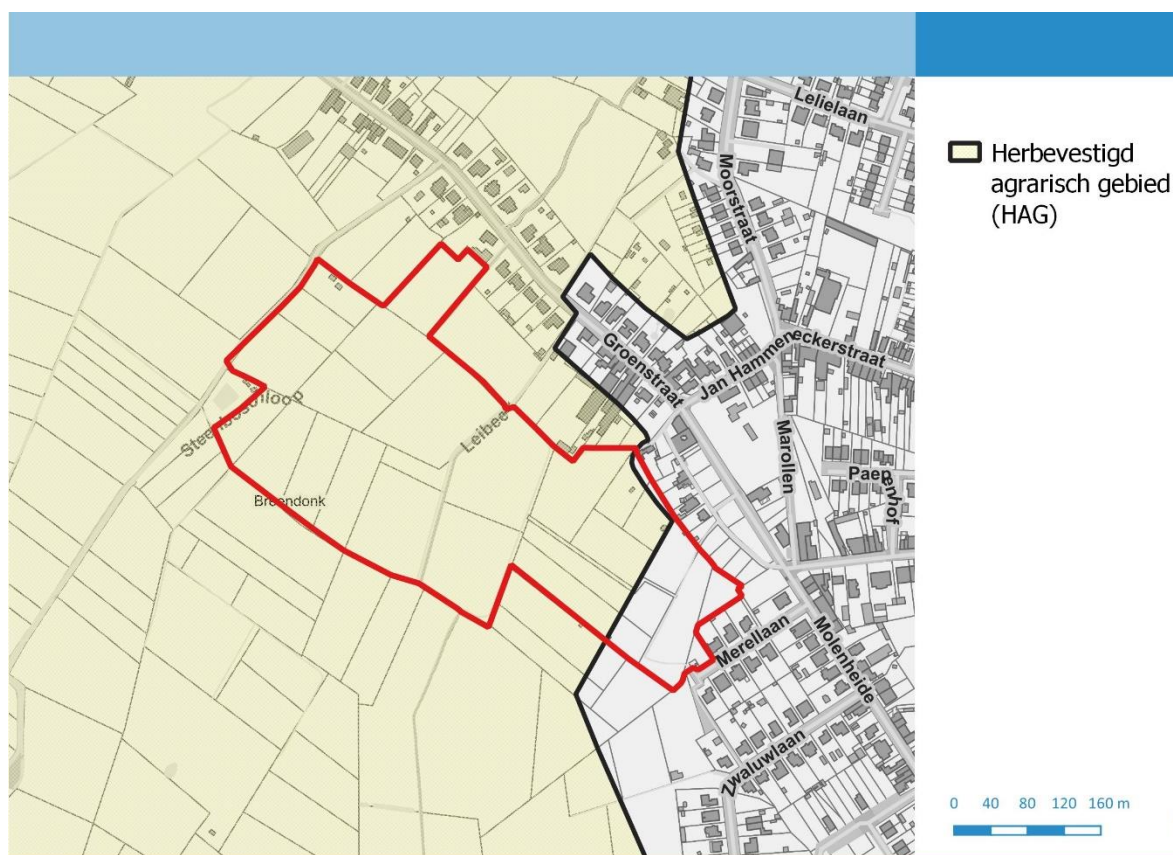
- Het goed gestructureerd agrarisch gebied wordt maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw
- De sterk grondgebonden landbouw vormt een garantie voor het open houden van het agrarische cultuurlandschap. De grondgebonden landbouw functioneert hier als belangrijke ruimtelijke drager van het gebied. De niet-grondgebonden landbouw is in evenwicht met de ruimtelijke draagkracht
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het garanderen van ontwikkelingsmogelijkheden en rechtszekerheid voor de grondgebonden landbouw, waarbij het open landschap behouden en versterkt wordt.
- Binnen het landbouwgebied wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.
- Het zuidelijke deel van het landbouwgebied Liezele-Breendonk (61.3.) betreft een zone non-aedificandum.
- De vlasrootputten die her en der verspreid voorkomen zijn markante, cultuurhistorische en ecologisch belangrijke landschapselementen.

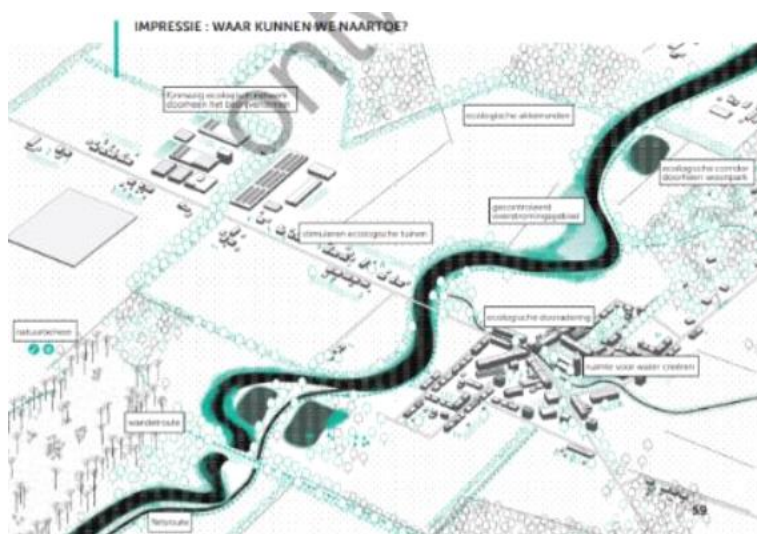
Figuur 39 Gewenste ruimtelijke structuur Deelruimte 5 Klein-Brabant (AGNAS)

Herbevestiging agrarisch gebied

Het merendeel van het plangebied is aangeduid als herbevestigd agrarisch gebied.

Figuur 40 Herbevestigde agrarische gebieden (AGIV, 2023)

Figuur 42 impressie gewenste situatie m.b.t. Samenhangend ecologisch netwerk (Ontwerp Nota Ruimte, 2018)

4.1.6 Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (GRS) (2012)

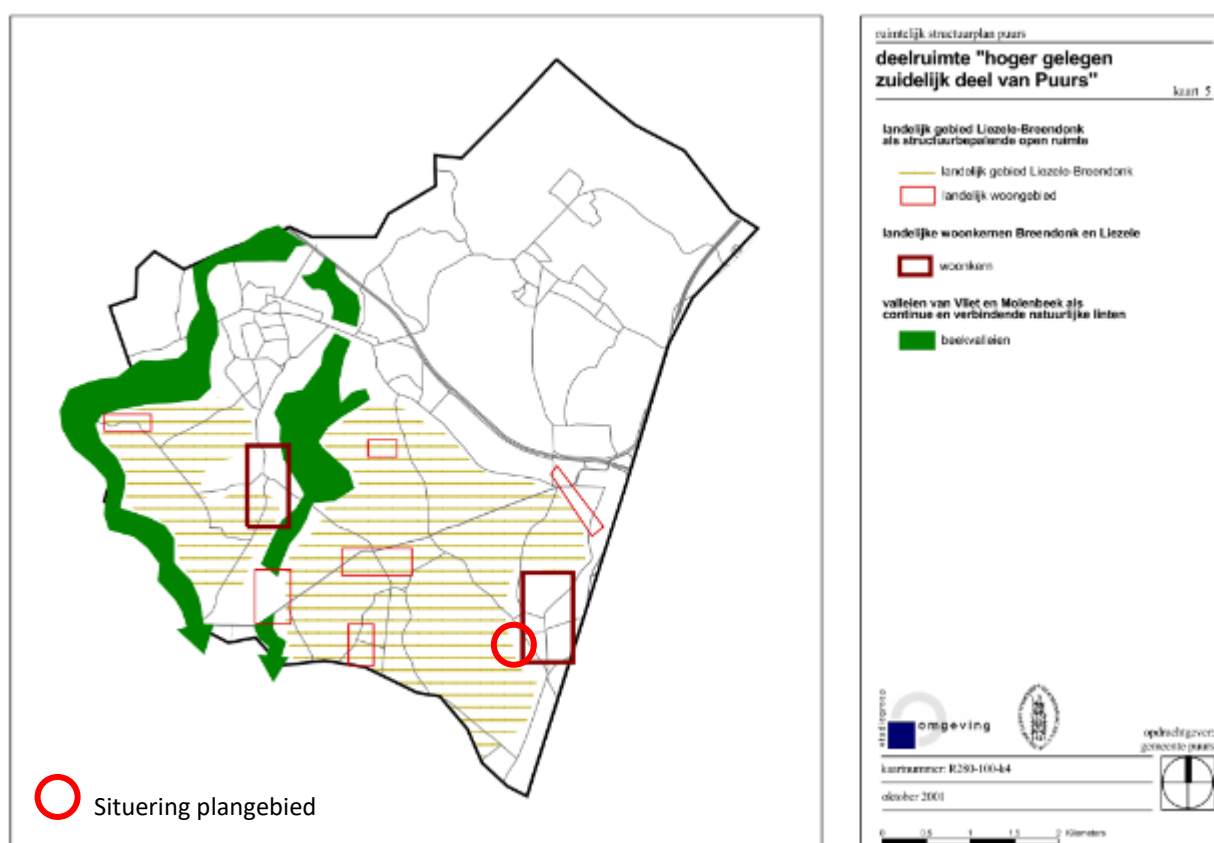
Sinds de fusie op 1 januari 2019 vormen de gemeenten Puurs en Sint-Amands één gemeente, de structuurplannen werden destijds opgemaakt voor de twee verschillende gemeenten. Het plangebied is gelegen in de oorspronkelijke gemeente Puurs, het is dat GRS dat hieronder wordt besproken.

Het Ruimtelijk Structuurplan (GRS) Puurs werd goedgekeurd door de deputatie van de provincie Antwerpen op 13 februari 2003 en werd gedeeltelijk herzien. Deze herziening werd goedgekeurd door de deputatie op 7 juni 2012.

Zuidelijk deel van Puurs

Het open ruimte beleid in deze deelruimte bestaat uit:

- Het vrijwaren van de open ruimte gebieden Liezele en Breendonk
- Het beschermen en versterken van beekvalleien
- Het inbreiden en verdichten van woonkernen.

Figuur 43 Visie 'zuidelijk deel van Puurs' (GRS Puurs, 2001)

4.1.7 Gewenste ruimtelijk-economische structuur (inclusief agrarische structuur)

Valleien van Vliet en Molenbeek als continue en verbindende natuurlijke linten

De samenhang van de beekvalleien met het open ruimte gebied van Breendonk - Lizele is een belangrijk aandachtspunt. Het ruimtelijk samengaan van natuurontwikkeling langs de beekvalleien met de landbouwfunctie van het landelijk gebied Breendonk - Lizele moet dus voornamelijk worden gebaseerd op een verweving van agrarische activiteiten en natuurbeheer.

Landelijk gebied Breendonk - Lizele als structuurbepalend samenhangend land- en tuinbouwgebied

Het landelijk gebied Breendonk - Lizele kan worden getypeerd als een belangrijk homogeen grondgebonden landbouwgebied dat, mede door het valleigebied van de Molenbeek, ook landschappelijk op vele plaatsen zeer interessant is en bovendien in grote mate conform is met het agrarisch gebied op het gewestplan.

Deze eigenschappen moeten worden behouden en maximaal versterkt. Het is aangewezen om heel dit gebied te laten fungeren als samenhangend land- en tuinbouwgebied d.m.v.:

- Bebouwing maximaal concentreren in de bestaande kernen t.b.v. de ruimtelijke samenhang van dit gebied te versterken. Woonuitbreidingsgebieden dienen daartoe ook te worden herbestemd.
- Aandacht voor kleine landschapselementen is nodig voor het behoud van de aanwezige landschapsmozaïek.

De zone tussen Wachtingstraat - Zavelstraat, Groenstraat en de bedrijventerreinen van Breendonk is door de gemeente aangeduid als een van de waardevolle landelijk gebieden welke gevrijwaard dienen te worden van bebouwing.

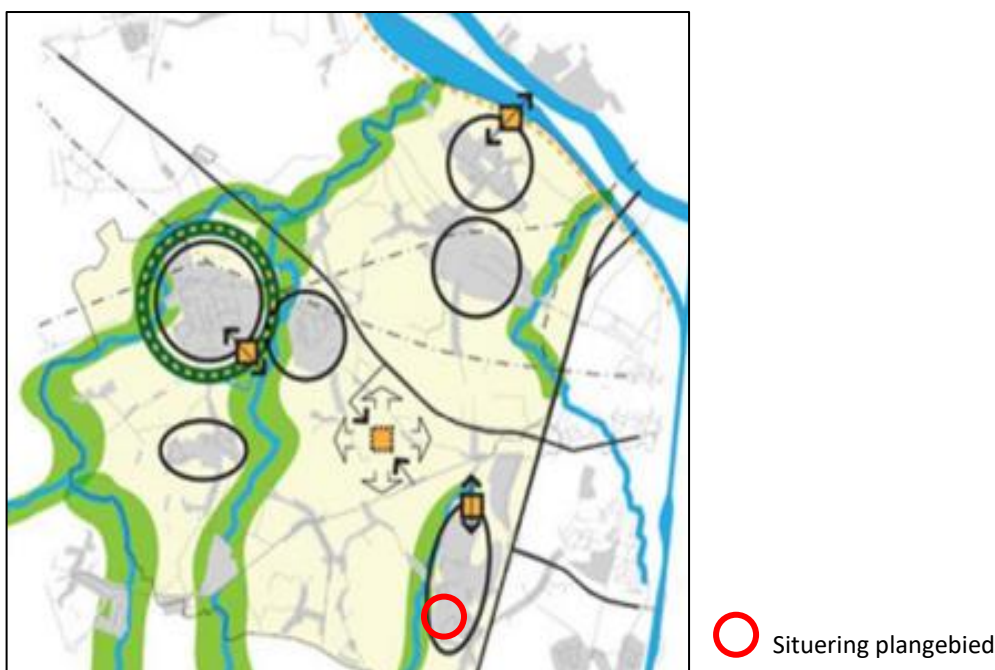
Gebieden voor zachte recreatie aansluitend aan waardevolle natuurlijke gebieden en landschappen

Het zuidelijk open en landelijk gebied van Puurs wordt op toeristisch vlak aangesproken via het behoud van wandel- of fietsroutes.

Natuurlijke en recreatieve structuur versterken

De natuurlijke structuur vormt de basis voor het uitbouwen van de recreatieve structuur. De rivier- en beekvalleien van de Vliet en de Molenbeek vormen een groene gordel rondom Puurs & Kalfort.

Vandaag zijn deze groengebieden weinig of niet toegankelijk, het gaat vaak om restgronden, verborgen voor de bewoners en bezoekers van Puurs. De ononderbroken ringstructuur van groengebieden zal in de toekomst de basis vormen voor de natuurlijke en zachte recreatieve structuur. De Groene Ring moet gevrijwaard worden van nieuwe verkavelingen en nieuwe bebouwing, het onderbreken ervan zou de waarde van alle omliggende groene ruimtes sterk doen afnemen. Door de beekvalleien als dragers van de open ruimte te herkennen worden ze opnieuw gewaardeerd, onmiddellijk bereikbaar voor de bewoners van Puurs.

Figuur 44 Natuurlijke en recreatieve structuur versterken, verdere differentiatie recreatie (Bron: RSV Puurs, herziening 2012)

Conclusie: Het RUP behoudt de karakteristieke open ruimte en recreatief medegebruik en is zo in overeenstemming met het GRS.

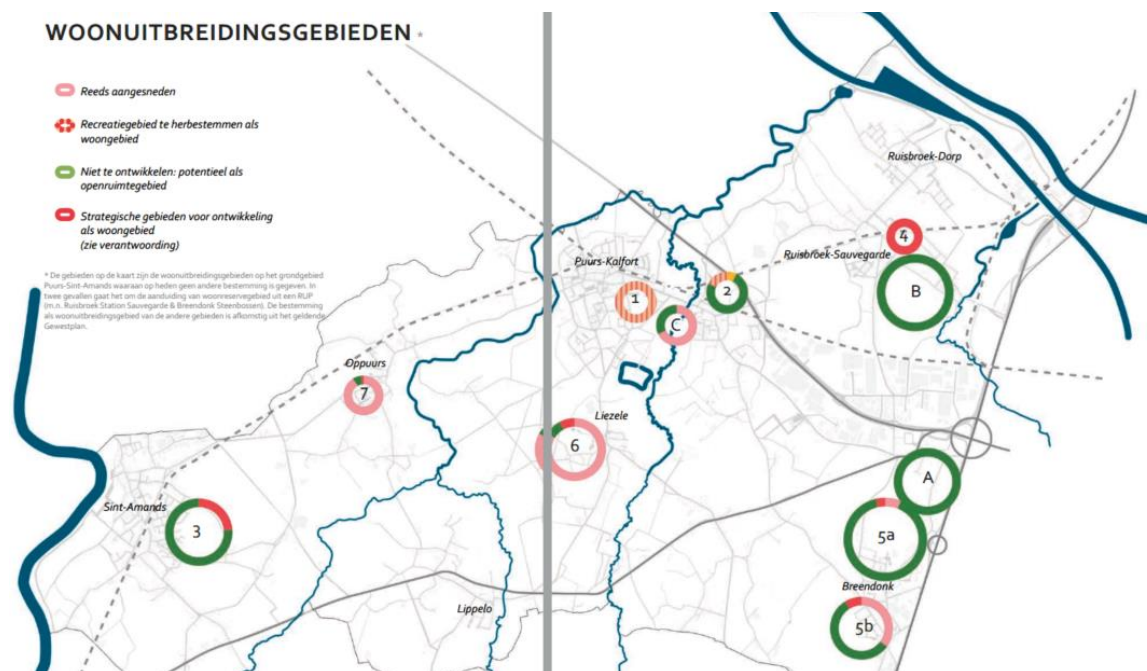
4.1.8 Gemeentelijk beleidsplan Ruimte en Mobiliteit

Het RUP Steenbossen kadert in een ruimere visie. Deze visie wordt uitgewerkt in het gemeentelijk beleidsplan Ruimte en Mobiliteit voor Puurs-Sint-Amands. Het beleidsplan Ruimte en mobiliteit wordt momenteel opgemaakt. Op 26 juni 2023 werd het ontwerp beleidsplan goedgekeurd door de gemeenteraad. Het openbaar onderzoek over dit ontwerp én over het ontwerp plan-MER loopt van 02.08.2023 t/m 30.10.2023. Streven is om het beleidsplan vervolgens definitief vast te stellen in maart 2024, voorafgaand aan de definitieve vaststelling van dit RUP.

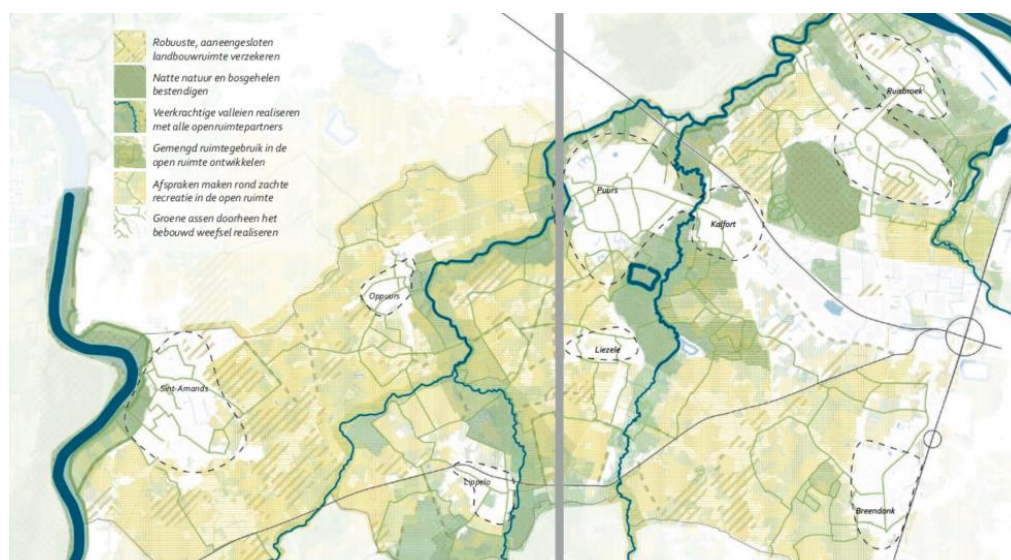
Beleidsplan: “Het inrichtingsplan Steenbossen voorziet in bos en gemengd openruimtegebied in de directe nabijheid van de kern van Breendonk, om tegemoet te komen aan de nood aan buurt- en wijkgroen in deze kern.”. Uit de ontwerp plan-MER van het ontwerp beleidsplan blijkt tevens dat er nood was aan het voorzien van een park en/of

bos in de nabijheid van de kern van Breendonk om de klimaatuitdagingen rond bijvoorbeeld hittestress te aan te gaan. In de omgeving van Breendonk bleken bijkomende maatregelen vereist. Ontwerp plan-MER: de kwaliteit van groenblauwe structuren zoals deze van Steenbossen kunnen ook benut worden om andere uitdagingen het hoofd te bieden zoals opvang van overtollig water, het verhogen van biodiversiteit, ...

In het beleidsplan ruimte en mobiliteit wordt tevens de oefening gedaan om minder gunstig gelegen woonuitbreidingsgebieden (WUG) niet meer te weerhouden voor bebouwing, onder het hoofdstuk 'gericht omspringen met woonontwikkeling'. Uit Figuur 45 blijkt dat in nog slechts een zeer beperkt aantal woonuitbreidingsgebieden, die strategisch gelegen zijn, verdere ontwikkeling wordt toegelaten.

Figuur 45 Ontwikkelingsmogelijkheden woonuitbreidingsgebieden

Figuur 46 Toekomstkaart open ruimte beleidsplan ruimte

Conclusie: Het RUP behoudt de karakteristieke open ruimte en is zo in overeenstemming met het GBR.

5 Visie voorgenomen plan

5.1 Algemene visie

5.1.1 Herontwikkeling gebied kadert binnen ruimere visie

De uitvoering van dit plan (ontwikkeling van bijkomend bos, ontwikkelen volwaardige beekvallei en versterken bocagelandschap, enz.) kadert in en ruimere visie.

Uit een ruimtelijk fysische analyse van de gemeente Puurs-Sint-Amands bleek dat in de nabije toekomst in de kernen van Puurs-Sint-Amands een toename van het aantal hittegolfdagen te verwachten is. De verwachte toename is groter dan het gemiddelde in Vlaanderen. De gemeente wenst daarom conform haar in opmaak zijnde beleidsplan ruimte, in te zetten op klimaatadaptieve maatregelen. Klimaatadaptieve maatregelen proberen de schade door klimaatveranderingen (zoals hittestress) te beperken. In de nabijheid van de kern van Breendonk bleek er een grotere nood aan opgaand groen dan in omgeving van enkele andere kernen (waar reeds blauwgroene netwerken aanwezig of in ontwikkeling zijn). Daarnaast bleek er ook nood aan bijkomende recreatieve paden in deze omgeving. Deze omgeving bleek ondermatig toebedeeld. De kwaliteit van de groenblauwe structuren zoals deze van het project 'Steenbossen' kunnen ook benut worden om andere uitdagingen het hoofd te bieden zoals opvangen van overtollig water, het verhogen van biodiversiteit, ..

In het beleidsplan ruimte wordt een integrale visie opgenomen voor de open ruimte van Puurs-Sint-Amands. Hierbij wordt ook een visie geponeerd op de vele gebieden die vandaag nog bestemd zijn als woonreserve of woonuitbreidingsgebied, doch waarbij aansnijding niet wenselijk (noch noodzakelijk is). In totaal wordt ca. 65,8 ha woonreservegebied niet ontwikkeld als woongebied.

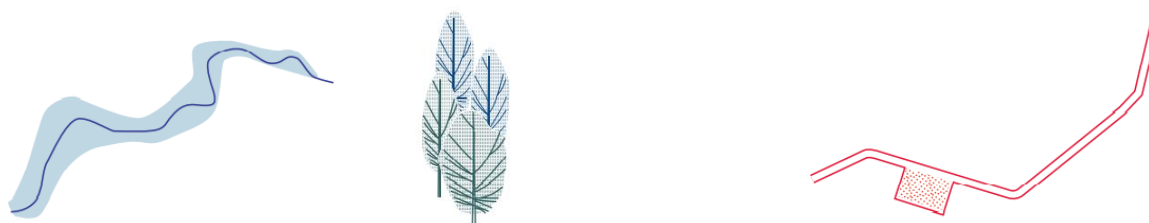
5.1.2 RUP als vertaling voor inrichtingsplan

De bestemmingen worden afgestemd op inrichtingsplan Steenbossen. Het inrichtingsplan werkte een totaalbeeld uit voor het plangebied.

Het is de wens van de gemeente om dit gebied te herontwikkelen en te optimaliseren, daarbij vertrekkende van de intrinsieke fysieke onderliggende eigenschappen om een waardevol landschap te creëren. Doel is het creëren van een robuuste open ruimte die bijdraagt aan de klimaatbestendigheid van de omgeving.

Het 'inrichtingsplan Steenbossen' dient als basis voor de verdere uitwerking van het gebied en het RUP. In het inrichtingsplan wordt een toekomstvisie geformuleerd voor het gebied waarbij de belangrijkste wijzigingen zijn:

- Realiseren van een vernieuwde beekstructuur;
- Versterken van het bocagelandschap;
- Realiseren van rijk boslandschap;
- Realiseren recreatief netwerk met beleevingsplekken.

Figuur 47 Van links naar rechts (vernieuwde beekstructuur – een rijk boslandschap en recreatief netwerk met beleevingsplekken (inrichtingsplan Steenbossen, Atelier Horizon)

Het gebied biedt voldoende aanknopingspunten om het blauwgroene netwerk verder door te trekken richting de dorpskern van Breendonk en het achterliggende openruimte gebied, bij voorkeur in combinatie met recreatieve verbindingen.

In volgende paragraaf worden de verschillende strategieën verder toegelicht aan de hand van ruimtelijke concepten voor de toekomstige ontwikkeling van het plangebied.

5.2 Ruimtelijke concepten landschapskamer

5.2.1 Een vernieuwde beekstructuur

De Leibeek als rechte waterloop tussen de akkers

De Leibeek krijgt een herprofilering met als doel meer ruimte te creëren voor water in het gebied. Natte natuur krijgt er een plaats en hierdoor wordt er tevens een robuuste groenblauwe corridor gerealiseerd dichtbij de bebouwde omgeving.

Twee structurele waterlopen (bron inrichtingsplan Steenbossen – Atelier Horizon)

Creëren van een ecologisch blauw netwerk

Naast de vernieuwde waterloop zal er ook plek gecreëerd worden voor nieuwe poelen. Met als doel een divers waterlandschap bestaande uit veel verschillende milieus te realiseren.

Ontwerpvorstel waternetwerk op de site (bron inrichtingsplan Steenbossen – Atelier Horizon)

5.2.2 Een rijk boslandschap

Een te herstellen landschapserfgoed

Het plangebied wordt aan de hand van de huidige landschapsstructuur herbebost met als doel de ecologische kwaliteit van het bocagelandschap te versterken

De huidige bosstructuur op de site is niet overal van goede kwaliteit (bron inrichtingsplan Steenbossen – Atelier Horizon)

Nieuwe ecologische strategie

De bodemkarakteristieken liggen aan de basis van de uiteindelijke bebossings- en ecologische strategie. Met als doel een evenwichtige en vooral aangepaste structuur te realiseren.

De strategie met een ruime aanplant van diverse types bosstructuren (bron inrichtingsplan Steenbossen – Atelier Horizon)

Het is met name het westelijk deel van het plangebied dat wordt bebost/ blijft bebost. Het oostelijk deel blijft behouden als bocagelandschap. Het westelijk deel van het plangebied is volledig verworven door de gemeente. Alle landbouwers/pachters ontvingen een uitgiftevergoeding.

5.2.3 Behoud bocagelandsschap

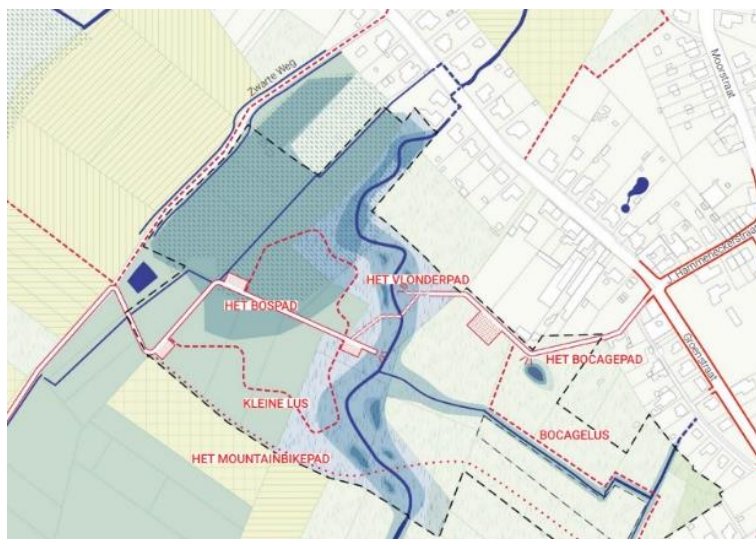
Het oostelijk deel van het plangebied blijft behouden als bocagelandschap. De hoofdbestemming blijft daar ook landbouw. Er worden echter extra voorschriften opgelegd rond behoud en versterking van de kleine landschapselementen.

5.2.4 Recreatief netwerk met beleavingsplekken

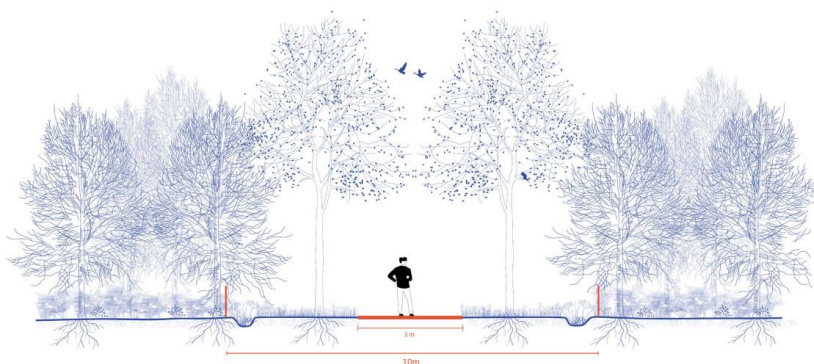
Padennetwerk afgestemd op de omgeving

Binnen het plangebied wordt er een netwerk van trage verbindingen gecreëerd voor voetgangers met als doel de toegankelijkheid en verbinding tussen het plangebied en de dorpscentrum van Breendonk te optimaliseren.

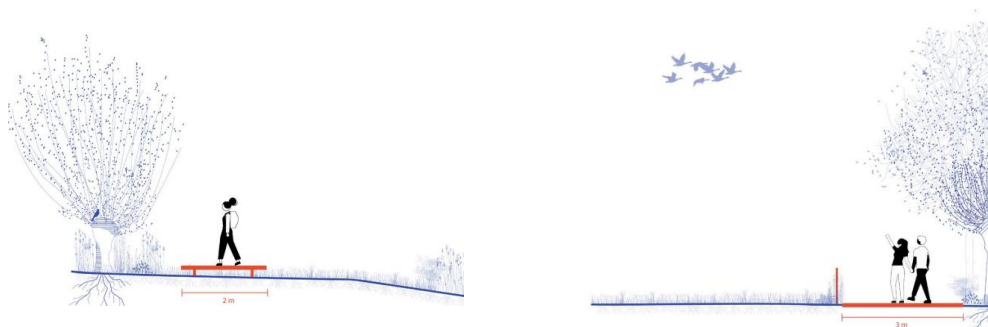
De wegen worden aan de hand van de hun ligging in het landschap gerealiseerd, waarbij er onderscheid gemaakt wordt tussen een bospad - bocagepad – of vlonderpad.

Figuur 48 recreatief netwerk (inrichtingsplan Steenbossen)

Bospad in een gesloten boslandschap (bron inrichtingsplan Steenbossen – Atelier Horizon)

Vlonderpad (links) en bocagepad (rechts) (bron inrichtingsplan Steenbossen – Atelier Horizon)

Verblijfsplekken

Langs de paden worden tussenstops voorzien geïntegreerd binnen de landschappelijke context. Dit alles met een variërende invulling van infopunt tot sport of rustpunt. Het materiaalgebruik moet afgestemd worden op de omgeving

Figuur 49 Referentie - kunst in het bos

Figuur 50 Referentie – speelplek in het bos

Figuur 51 Referentie picknickplek

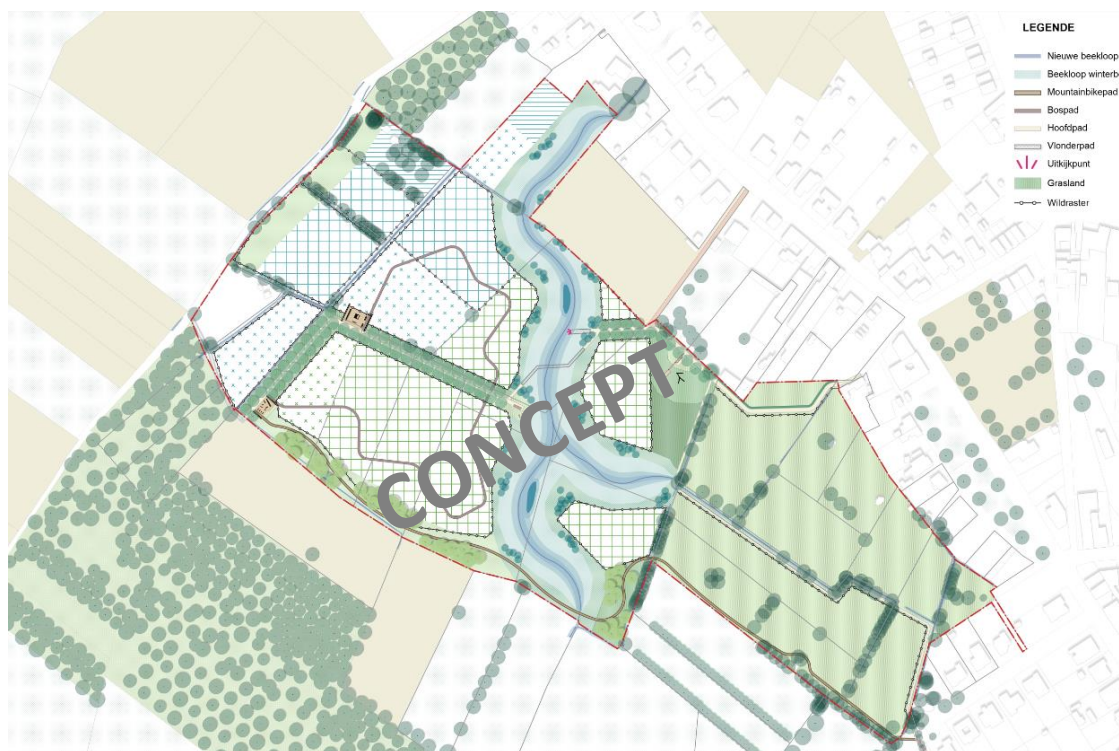

Figuur 52 Referentie uitkijkpunt

5.3 Totaalvisie landschapskamer Steenbossen

Figuur 53 Visieplan (Bron: inrichtingsplan Steenbossen – Atelier Horizon)

Figuur 54 Concept uitvoeringsplan Steenbossen (Atelier Horizon – Antea Group)

5.4 Afwerking woonlint Merellaan

Het laatste perceel van de Merellaan is vandaag gelegen in de bestemming woonuitbreidingsgebied, maar van het woonlint. De ontsluiting en uitrustingen zijn reeds voorzien. Het gedeelte van het WUG, achter het woonlint wordt niet ontwikkeld.

5.5 Vertaling naar bestemmingsplan

Het RUP zal instaan voor de juridisch-planologische vertaling van het inrichtingsplan. Vandaag is het merendeel van het gebied bestemd als agrarisch gebied met uitzondering van de zuidoostelijke zone (woonreservegebied).

Het RUP zal het gebied (her)bestemmen naar onder meer volgende bestemmingen:

- Bosgebied: met name het westelijk deel van het plangebied wordt herbebost (afgewisseld met enkele beperkte open plekken. De landbouwbestemming is hier achterhaald.
- Natuurgebied: de omgeving van de heringerichte beekvallei krijgt een meer natuurlijke invulling, zonder dat dit een bosaanplant betekent. Deze gebieden worden bestemd als natuurgebied.
- Agrarisch gebied (met natuurverweving en bijzondere aandacht voor kleine landschapselementen): het oostelijk deel van het plangebied blijft behouden voor landbouw. Dit deel van het plangebied bestaat uit een bocagelandschap: met name grasland omgeven door houtkanten. De houtkanten moeten maximaal behouden worden,...
- Wonen: Langs de Merellaan is nog een onbebouwd restperceel gelegen in woonreservegebied. Dit perceel wordt herbestemd naar wonen, zodoende om de bewoonde rand van het plangebied te vervullen.
- Tuinzones: enkele woningen in de hoek Groenstraat-Merellaan hebben diepere tuinzones in private eigendom, de bestemming landbouw is hier niet van toepassing, maar wel een bestemming tuinzone.
- Paden voor langzaam verkeer: deze worden voorzien doorheen het hele plangebied.
- Waterloop: de waterloop krijgt voldoende ruimte en wordt bestemd in zijn rol.

6 Bepalen van de plan-m.e.r.-plicht

RUP's vallen onder de definitie van een plan of programma zoals gedefinieerd in het DABM. Omdat ze het kader vormen voor de toekenning van een vergunning vallen ze eveneens onder het toepassingsgebied van het DABM.

Het voorgenomen RUP 'Steenbossen' vormt het kader voor het toekennen van een vergunning voor een project vermeld in bijlage I, II of III van het BVR 'houdende vaststelling van categorieën van project onderworpen aan milieueffectrapportage' van 10/12/2004 en wijzigingen, namelijk Bijlage III 1d) Eerste bebossing en ontbossing met het oog op omschakeling naar een ander bodemgebruik (projecten die niet in bijlage II zijn opgenomen)

Het voorgenomen plangebied regelt het gebruik van een klein gebied omdat het plangebied ca. 12ha betreft (0,002 % van de totale oppervlakte van de oppervlakte van de gemeente). Het betreft een plangebied op lokaal niveau aangezien het RUP wordt opgemaakt door de gemeente.

Het voorgenomen RUP 'Steenbossen' komt dus in aanmerking voor een onderzoek tot milieueffectrapportage.

7 Onderzoek naar de aanzienlijkheid van milieueffecten

Voor de figuren wordt er verwezen naar Hoofdstuk 2. Referentietoestand van dit document.

7.1 Bodem

Onderstaand schema bevat een checklist van de potentiële ingrepen in de discipline bodem. Enkel de effectgroepen en/of aspecten waarop 'ja' geantwoord werd, zullen verder meegenomen worden in de bespreking.

Voor de effectgroepen waarop 'nee' geantwoord werd, kan redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen aanzienlijke effecten verwacht worden.

Checklist potentiële ingrepen discipline Bodem	Ja	Nee
Bodemverstoring en grondstofvoorraden		
- Voorziet het plan vergraving of graafwerkzaamheden?	☒	☐
- Voorziet het plan een wijziging inzake verharding (aard en/of oppervlakte)?	☒	☐
- Wordt ingegrepen op de grondstoffenvoorraden? Voorziet het plan de uitbating van de diepe ondergrond (klei-, zand-, steen- of grinduitbating, ertswinning)?	☐	☒
Bodemkwaliteit en bodemverontreiniging		
- Voorziet het plan risico-activiteiten voor verontreiniging (zoals bijv. kmo-zone, bedrijvenzone)?	☐	☒
- Voorziet het plan herbestemmingen naar een ander bestemmingstype?	☒	☐
Erosie		
- Voorziet het plan een gewijzigd bodemgebruik waardoor bijkomende oppervlakte aan erosie het gevolg kan zijn of het plan aan erosie onderhevig kan zijn?	☐	☒

7.1.1 Bodemverstoring en grondstofvoorraden

In het overgrootste gedeelte van het plangebied, waaronder het bouwperceel langs de Merellaan bevindt zich een segment van vochtig en natte zandleembodem. Het gebruik van de grond t.h.v. het bouwperceel zal wijzigen. Het overige gedeelte wordt er geen bebouwing voorzien en zal zelfs hier en in de directe omgeving meer ruimte voor water en bos worden voorzien.

De overige bodems in het plangebied betreffen vochtig zand gesitueerd t.h.v. de Leibeek, deze grondsoort is weinig gevoelig voor verdichting en niet gevoelig voor profielverstoring.

De bijkomende verstoorde oppervlakte (door de aanleg van een eventuele woning en bijhorende verharding) zal eerder beperkt van omvang zijn binnen het plangebied. Bovendien vervult dit gedeelte van het plangebied momenteel een landbouwfunctie en waardoor reeds bodembewerking en bijgevolg eventuele bodemverstoring optrad.

Binnen het planvoornemen is eveneens de uitbouw van een trage wegnennetwerk voorzien. In de komgronden van de beekvallei zullen deze aangelegd worden door middel van een vlonder. Buiten de vallei kunnen deze verhard

(fietsers) of onverhard (voetgangers) zijn. De oppervlakte is zeer beperkt, waardoor ook de impact op de bodem beperkt is binnen het planvoornemen. Er worden dan ook geen aanzienlijke effecten inzake verdichting verwacht.

Daarnaast zijn de bodems niet aangeduid als bodemkundig erfgoed, waardoor geen aanzienlijke effecten verwacht worden ten aanzien van profielverstoring.

Bijgevolg wordt het effect op verdichting als niet aanzienlijk beoordeeld. Het overgrootste gedeelte van het plangebied blijft onverhard.

7.1.2 Bodemkwaliteit en bodemverontreiniging

Met het planvoornemen zal agrarisch en voor een klein gedeelte woonuitbreidingsgebied herbestemd worden tot openruimtegebied en mits behoud ook van een deel agrarisch gebied. Vanuit de voorziene herbestemmingen worden er geen significant negatieve effecten op de bodemkwaliteit verwacht (geen risico-activiteiten naar verontreiniging gepland). Het voorzien van meer natuur en bos zal een verminderde bemesting betekenen waardoor de bodem minder wordt aangereikt door nutriënten. Door de groenbestemming met o.a. bosaanplant zal er bijvoorbeeld geen bewerking van de grond meer optreden.

Er worden dan ook geen aanzienlijk negatieve effecten verwachten ten aanzien van de bodemkwaliteit door het planvoornemen.

Daarnaast zal een beperkt deel van het woonuitbreidingsgebied herbestemd worden naar wonen. Bestaande regelgeving dient sowieso in acht genomen te worden op projectniveau. Voor de aanvoer en afvoer van grond en in geval van calamiteiten dient de geldende regelgeving gevolgd te worden, waardoor geen aanzienlijke effecten verwacht worden ten aanzien van bodemverontreiniging en bodemkwaliteit.

7.1.3 Conclusie discipline Bodem

Op basis van voorgaande effectbespreking blijkt dat er geen aanzienlijke effecten met betrekking tot de discipline bodem te verwachten zijn.

7.2 Water

Onderstaand schema bevat een checklist van de potentiële ingrepen in de discipline water. Enkel de effectgroepen en/of aspecten waarop 'ja' geantwoord werd, zullen verder meegenomen worden in de bespreking.

Voor de effectgroepen waarop 'nee' geantwoord werd, kan redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen aanzienlijke effecten verwacht worden.

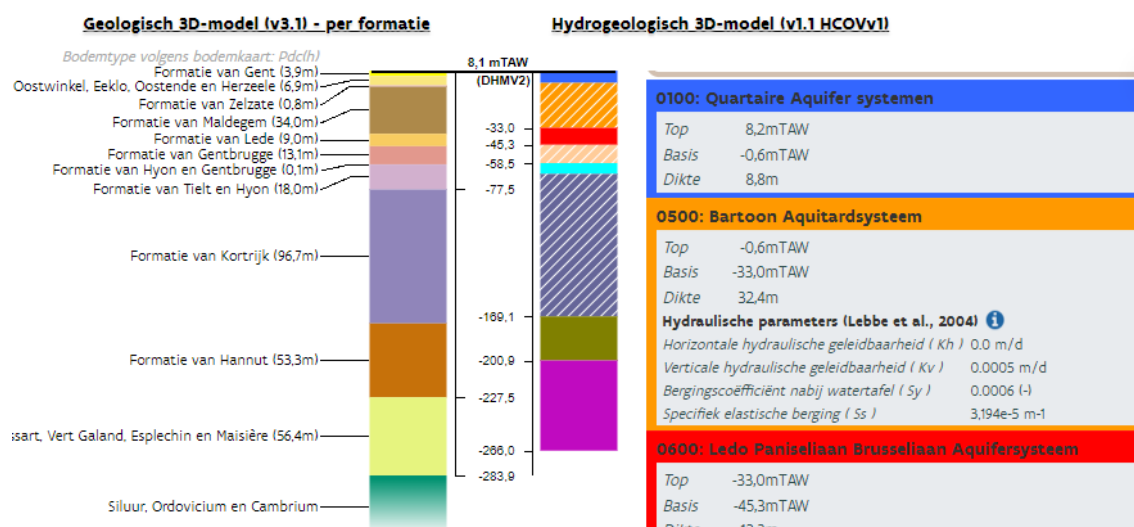
Checklist potentiële ingrepen discipline Water		Ja	Nee
Grondwater			
-	Voorziet het plan omvangrijke ondergrondse constructies?	☐	☒
-	Voorziet het plan bijkomende verharding van niet verharde zones?	☒	☐
-	Kan het plan aanleiding geven tot permanente wijziging van grondwaterstanden of -stromen (bv. t.b.v. natuur of landbouw)?	☒	☐
-	Worden bestemmingen voorzien die aanleiding kunnen geven tot risico-activiteiten voor grondwaterverontreiniging (zoals bijv. kmo-zone, bedrijvenzone)?	☐	☒
Oppervlaktewater			
-	Zijn er binnen het plan ingrepen op waterlopen of oevers mogelijk (afgraven of aanleggen oevers/dijken, openleggen of overwelden van waterlopen, hermeandering/rechttrekking, verharden oeverzones)?	☒	☐
-	Komen als gevolg van het planvoornemen ingrepen voor die een invloed kunnen hebben op overstromingszones of signaalgebieden, zoals: verharding, bebouwing, ophoging.	☒	☐
Afvalwater			
-	Genereert het plan afvalwater (huishoudelijk afvalwater of bedrijfsafvalwater)?	☒	☐

7.2.1 Grondwater

Op basis van de **grondwaterkwetsbaarheid** blijkt dat het plangebied in zeer kwetsbaar (Ca1) gebied gelegen is. Dit omwille van het voorkomen van een watervoerende laag bestaande uit zand, met een deklaag van ≤ 5 m en/of zandig met een onverzadigde zone van ≤ 10 m. Binnen het plangebied worden geen activiteiten voorzien die een ernstige impact kunnen hebben op de grondwaterkwaliteit.

Het gedeelte van het plangebied waar nieuwe bebouwing gepland is valt binnen een type 2 van **grondwaterstromingsgevoeligheid**. Dit betekent dat het plangebied matig gevoelig is. Voor wooninfrastructuur worden er doorgaans ondergrondse constructies voorzien in de vorm van, funderingen, kelders en parkeergarages.

Volgens een puntboring op deze locatie, cfr. de informatie van de Databank Ondergrond Vlaanderen blijkt de aquifer-laag hier echter meer dan 10m diep. Er is m.a.w. nog voldoende ruimte om onder een eventuele ondergrondse beperkte bouwlaag door te stromen. Daardoor wordt er geen significante impact verwacht van het plangebied op de grondwaterkwetsbaarheid. Bovendien betreft het maar de realisatie van één bijkomende woonperceel.

Figuur 55 Fragment puntboring t.h.v. plangebied (DOV Vlaanderen, 202)

Het plangebied bevindt zich niet in een beschermingszone voor **grondwaterwinning** waardoor hierop geen effect verwacht wordt.

7.2.2 Oppervlaktewater

Binnen het plangebied komen waterlopen voor, bestaande uit een geclassificeerde waterloop van de 2de categorie (Leibeek) en een niet geclassificeerde waterloop (Steenboschloop).

Het deel t.h.v. de niet geclassificeerde waterloop is aangeduid als overstromingsgevoelig. Het inrichtingsplan en zo ook het RUP heeft als doel meer ruimte te bieden voor water in het plangebied. Binnen het inrichtingsplan 'Steenbossen' is het waterbeheer t.h.v. de waterlopen als volgt beargumenteerd: *"Binnen het kader van het inrichtingsplan wordt ook ingezet op een herprofilering van de Leibeek. Deze herprofilering zal zorgen dat er meer ruimte voor water komt in het gebied, dat natte natuur er een plaats krijgt en dat er een robuuste groen-blaauwe corridor komt in de nabijheid van de bebouwde omgeving"*.

Daarnaast door de herbestemming van agrarisch gebied naar openruimte- en bosgebied (zowel alluviale als drogere bossen) en weilanden, wordt de waterberging- en infiltratiecapaciteit verzekerd voor de toekomst.

Bijkomende verharding wordt verwacht ten aanzien van de bestaande toestand door de nieuwe bebouwing t.h.v. de Merellaan. Echter het merendeel van het plangebied blijft een onverharde ruimte. In het gebied waar de woning gerealiseerd wordt moet de omgevingsvergunning voldoen aan de randvoorwaarden zoals opgenomen in de gewestelijke verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater: (B.VI.R. 01/10/2004).

Op 10 februari 2023 keurde de Vlaamse Regering een nieuwe gewestelijke Hemelwaterverordening 2023 definitief goed. Op 2 oktober 2023 treedt deze in werking.

De vorige Vlaamse regels rond opvang van hemelwater hielden onvoldoende rekening met evoluties inzake klimaat, waardoor hevige piekregenval en lange periodes van droogte vaker voorkomen.

7.2.3 Afvalwater

Afvalwater dat bij de realisatie van de woning gegenereerd zal worden, kan via het reeds aanwezige rioleringsstelsel langsheen de Merellaan afgevoerd worden naar het RWZI.

7.2.4 Conclusie discipline water

Er zijn vanuit de discipline water geen significante effecten te verwachten door uitvoering van het RUP, zowel op korte, middellange als lange termijn – er van uitgaande dat de geldende regelgeving in acht wordt genomen (gewestelijke verordening hemelwater,...).

7.3 Biodiversiteit

Onderstaand schema bevat een checklist van potentiële ingrepen in de discipline Biodiversiteit. Enkel de effectgroepen en/of aspecten waarop 'ja' geantwoord werd, zullen verder meegenomen worden in de bespreking. Voor de effectgroepen waarop 'nee' geantwoord werd, kan redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen effecten verwacht worden.

Checklist potentiële ingrepen discipline Biodiversiteit	Ja	Nee
<i>Biotoopwijziging</i>		
<i>Biotoopverlies door ruimtebeslag</i>		
- Voorziet het plan bijkomende bodemverstoring zoals verharding, verdichting en vergraving?	☒	☐
<i>Biotoopwijziging</i>		
Verdroging / vernatting:		
- Voorziet het planvoornemen een permanente bemaling of is het mogelijk dat er door uitvoering van het planvoornemen een lange tijdelijke bemaling (zoals bijvoorbeeld bij ondergrondse infrastructuur zoals tunnels of ontginningen dieper dan het grondwater) of grondwaterpeilsturing (bijvoorbeeld i.f.v. irrigatie voor landbouwgebruik) zal plaatsvinden waardoor er toch permanente effecten op bestaande biotopen te verwachten zijn?	☒	☐
Verzurende en vermestende depositie (belangrijkste = stikstofdepositie)	☐	☒
- Zal uitvoering van het plan zorgen voor een relevante toename van verzurende en/of vermestende deposities (meest relevant is vaak de stikstofdepositie): enerzijds via water (bijv. bemesting die afvloeit naar de waterloop) en anderzijds via lucht (industriële emissies zoals energiebedrijven en raffinaderijen of via een hoge toename in verkeersemissies)?		
<i>Rustverstoring (door geluid en licht)</i>		
- Voorziet het planvoornemen geluidsproducerende functies/ activiteiten (zoals door recreatie, industriële installaties, bedrijvigheid met bijvoorbeeld typerende buitenactiviteiten, open sportstadion/sportpleinen in open lucht, enz.)?	☐	☒
- Voorziet het plan in een bestemming/functie waardoor er een bijkomende recreatiedruk te verwachten valt?	☐	☒
- Voorziet het plan relevant aandeel bijkomende lichtbronnen (zoals bijvoorbeeld voor sport- en recreatieactiviteiten, i.f.v. veiligheid op bedrijfsterreinen)?	☐	☒
<i>Barrièrevorming en versnippering</i>		
- Kan het plan zorgen voor het doorbreken van een verbinding(szone) voor fauna of flora (zoals bermen, waterlopen, groene zones)?	☐	☒

- Kan het plan zorgen voor een belangrijke fysieke scheiding tussen biologisch waardevolle zones (zoals een verkeersweg, waterweg, ontwikkeling)?	☐	☒
- Kan het plan een potentieel obstakel voor vogeltrek toelaten (bijvoorbeeld windturbines) of een obstakel voor foerageerroutes (bijvoorbeeld door inname of versnipperen van waterlopen, boszones, kleine landschapselementen)?	☐	☒

7.3.1 Biotoopwijziging

Ter hoogte van het woonuitbreidingsgebied langsheen de Merellaan zal er bijkomende verharding komen op het aanwezige braakliggende bouwperceel. De verharding zal echter beperkt in oppervlakte zijn en zal plaatsvinden op een perceel omgeven door andere woningen, welke op de biologische waarderingskaart ook wordt aangeduid als biologisch minder waardevol. Deze verharding zal dan ook geen significant noch een aanzienlijk effect hebben inzake biotoopverlies.

Door de uitbreiding van het trage wegennetwerk kunnen lokaal biologisch waardevolle biotopen ingenomen worden. De oppervlakte van deze wegen zal echter zeer beperkt zijn en het merendeel van de gewenste trage wegen bevinden zich binnen biologisch minder waardevolle percelen. Er wordt dan ook ingeschat dat het effect van deze trage wegen op eventueel biotoopverlies zeer beperkt tot verwaarloosbaar zal zijn.

Daar tegenover staat ook een biotoopwinst binnen het planvoornemen door percelen met actueel een agrarische bestemming en wonen te herbestemmen naar groen, natuur en/of bosgebied.

Globaal genomen zijn de effecten inzake biotoopverlies of biotoopwijziging verwaarloosbaar en zal er een biotoopwinst zijn welke door het planvoornemen enkel ondersteund kan worden.

7.3.2 Rust- en lichtverstoring

Kwetsbaarheden plangebied en omgeving

Door het planvoornemen zijn er wensen om het trage wegennetwerk verder uit te bouwen en ruimte te geven aan de zachte weggebruiker (voetgangers en fietsers). Lokaal kan dit verstoring met zich meebrengen ten aanzien van de aanwezige (avi)fauna.

Geluidsproducerende functies zullen niet toegelaten worden binnen het RUP. Inzake geluid zal de verstoring aldus beperkt blijven. Er worden dan ook geen aanzienlijke verstoringseffecten verwacht.

7.3.3 Barrièrevorming en versnippering

Door het planvoornemen wordt ingezet op een betere connectiviteit tussen de verschillende groenstructuren in de omgeving. De uitbreiding van bos en natuurgebied, kleine landschapselementen en de ontwikkeling van natuurstreefbeelden van beekvalleien hebben een positief effect ten aanzien van de fauna en flora binnen de plancontour en daarbuiten.

Door in te zetten op een open ruimte gebied met een uitbreiding van natuurlijke vegetaties en de ontwikkeling van grote eenheden natuur wordt versnippering tegengegaan en worden meer kansen geboden voor migratie van fauna en flora. De effecten op gebied van barrièrevorming en versnippering zijn dan ook positief door het planvoornemen.

7.3.4 Conclusie discipline biodiversiteit

Op basis van voorgaande effectbespreking blijkt dat er geen aanzienlijke effecten met betrekking tot de discipline biodiversiteit te verwachten zijn.

7.4 Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie

Onderstaand schema bevat een checklist van de potentiële ingrepen in de discipline Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie. Enkel de effectgroepen en/of aspecten waarop 'ja' geantwoord werd, zullen verder meegenomen worden in de bespreking.

Voor de effectgroepen waarop 'nee' geantwoord werd, kan redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen effecten verwacht worden.

Checklist potentiële ingrepen discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie	Ja	Nee
Landschap (+zie ook aandachtsgebieden)		
<i>Landschapsstructuur en -erfgoedwaarde</i>		
- Komen als gevolg van het planvoornemen ingrepen voor die landschappelijke structuren of erfgoedwaarden kunnen verstoren of vernietigen? Zoals:	☐	☒
o Fysieke ingrepen (bv. reliëfwijzigingen, ophogingen, afgravingen, rechtekken van waterlopen, dempen van holle wegen, afgraven van taluds, aanleggen of wijzigen van dijken en bermen, rooien van KLE's, ...)?		
o Ontbossing of rooiwerkzaamheden (met bijzondere aandacht voor historische bossen)?		
o Wijziging van historische percelering, kavelstructuren, waterlopen, wegenpatroon?		
<i>Uitzicht</i>		
- Komen als gevolg van het planvoornemen ingrepen voor die uitzichten kunnen verstoren? Zoals:	☒	☐
o Mogelijkheden tot een harde invulling/bouw van constructies (bv gebouwen) of infrastructuur (zoals wegen, masten, turbines) of voor het oprichten van omvangrijke volumes of belangrijke wijzigingen in het bodemgebruik.		
Bouwkundig erfgoed (+zie ook aandachtsgebieden)		
- Komen als gevolg van het planvoornemen ingrepen voor die bouwkundig erfgoed kunnen verstoren of vernietigen? Zoals:	☐	☒
o Afbraak van bouwkundig erfgoed.		

- Het renoveren/verbouwen van het bouwkundig erfgoed waardoor het karakter, de herkenning,... van het erfgoed mogelijk verdwijnt.
- Nieuwe ontwikkelingen (nieuwbouw of infrastructuur aanleg)

Archeologie

- Komen als gevolg van het planvoornemen ingrepen voor die archeologisch erfgoed kunnen verstoren of vernietigen? Zoals: ☒ ☐
 - Werkzaamheden die gepaard gaan met ingrepen in de bodem (graafwerkzaamheden)
 - Permanente veranderingen in de grondwatertafel
 - Samendrukking van onderliggende lagen ten gevolge van (permanente) ophogingen van het terrein

7.4.1 Landschapswaarde en structuur

Het plangebied is niet gelegen binnen een relictzone of ankerplaats uit de landschapsatlas, en er is ook geen beschermd noch vastgesteld erfgoed te vinden. Het plangebied is niet gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied volgens het gewestplan.

Het oostelijk deel van het plangebied bestaat uit een bocagelandschap. Het planvoornemen is om dit bocagelandschap te behouden en te versterken. In het westelijk deel van het plangebied zijn vandaag bosfragmenten aanwezig die als het ware een boscorridor vormen tussen de Groenstraat en het bestaande bos ten zuiden van het plangebied, zie Figuur 56. Doel is om het boslandschap hier te versterken. De ambities om het bos- en bocagelandschap te versterken gaan hand in hand met de herprofilering van de Leibeek (een volgende doelstelling). Door het planvoornemen zullen met name in het westelijk deel van het plangebied wijzigingen in het landschap plaatsvinden (bv. meandering beek, aanplant bijkomende hoogstamvegetatie). Echter er vindt geen aantasting van het landschap plaats met bebouwing of infrastructuur. Integendeel het RUP volgt uit een goedgekeurd geïntegreerd landschapsontwerp, waarin werd rekening gehouden met de aanwezige biotische en abiotische kenmerken en potenties (bv. potenties op vlak van biodiversiteit, gekoppeld aan hermeandering waterloop). Binnen het valleigebied zal geen bijkomende infrastructuur of verharding mogelijk zijn. Er worden dan ook geen aanzienlijke effecten verwacht op het landschap door het planvoornemen.

Figuur 56 Schets ruimtelijk functioneren bestaande toestand (Inrichtingsplan, 2022)

7.4.2 Bouwkundig erfgoed

Noch in het plangebied zelf als in haar directe omgeving komt bouwkundig erfgoed voor. Door het planvoornemen worden geen wijzigingen verwacht welke een invloed kunnen hebben op bouwkundig erfgoed.

7.4.3 Archeologie

De ondergrond binnen het plangebied kan beschouwd worden als bodemarchief, waar voorzichtig mee moet omgesprongen worden in functie van de potentieel archeologische waarden. De verdere invulling van het plangebied kan in beperkte mate vergraving met zich meebrengen (aanleg funderingen t.h.v. de woning en werkzaamheden aan de waterlopen). Hierdoor bestaat een potentiële kans op het verstoren van archeologische waarden, wat een significant negatief effect zou betekenen indien dit zich zou voordoen.

Archeologisch vooronderzoek is geregeld binnen de geldende regelgeving (verplichting tot opmaak van een archeologienota onder voorwaarden).

- In het Onroerenderfgoeddecreet is geregeld dat bij de vergunningsaanvraag onder bepaalde voorwaarden een bekrachtigde archeologienota moet zitten (zie tevens beslissingsboom).
- De verplichting is afhankelijk van een aantal criteria en drempels. Dit dient in de projectfase onderzocht te worden maar op planniveau kunnen er al duidelijke indicaties zijn. Of je verplicht bent een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag is onder meer afhankelijk van de totale oppervlakte van de percelen, de oppervlakte van de geplande bodemingrepen, de ruimtelijke bestemming van het terrein en de ligging binnen of buiten een archeologische zone uit de vastgestelde inventaris of binnen een beschermde archeologische site.
- Daarnaast is ook de vondstmeldingsplicht van toepassing. Iedereen die, op een ander moment dan bij het uitvoeren van een archeologisch vooronderzoek, een archeologische opgraving of het gebruik van een metaaldetector, een roerend of onroerend goed vindt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het archeologische erfgoedwaarde heeft, is verplicht daarvan binnen drie dagen aangifte te doen bij het agentschap. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Gezien er voldoende regelgeving is inzake archeologie worden er geen aanzienlijke effecten verwacht.

7.4.4 Conclusie discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie

Op basis van voorgaande effectbespreking blijkt dat er geen significante effecten met betrekking tot de discipline erfgoed en archeologie te verwachten zijn, ervan uitgaande dat de geldende regelgeving in acht wordt genomen.

7.5 Mens – mobiliteit

Onderstaand schema bevat een checklist van potentiële ingrepen in de discipline Mobiliteit. Enkel de effectgroepen en/of aspecten waarop 'ja' geantwoord werd, zullen verder meegenomen worden in de bespreking.

Voor de effectgroepen waarop 'nee' geantwoord werd, kan redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen effecten verwacht worden.

Checklist potentiële ingrepen discipline mens-mobiliteit		Ja	Nee
Mobiliteit			
-	Zal het plan een wijziging in de verkeersgeneratie teweeg brengen (zoals bij wonen, bedrijvigheid, recreatie, school, kantoor, winkels, ...)?	☒	☐
-	Zal het plan een wijziging in de (ontsluitings)infrastructuur teweeg brengen/vereisen?	☒	☐

7.5.1 Ontsluiting

De huidige bereikbaarheid van het plangebied wordt reeds in artikel 2.8 van dit document besproken. Algemeen kan gesteld worden dat het plangebied goed bereikbaar is voor de verschillende vervoersmodi.

Het gebied krijgt wat betreft de mobiliteitsaspecten voornamelijk een functie naar recreatief medegebruik van het gebied waarbij het inrichten en beheer van trage wegen een belangrijk aspect is. Deze trage wegen sluiten aan op de bestaande wegen van de omliggende kernen en vormen op die manier een samenhangend netwerk.

Er is een goede bereikbaarheid van het gebied via het openbare vervoer. Verschillende bushaltes liggen op wandelafstand. Ook de fietsbereikbaarheid is goed te noemen waarbij het functionele fietsroutenetwerk het volledige gebied 'omkaderd'.

De nieuwe woning in het plangebied wordt ontsloten via de Merellaan waardoor de verkeersgeneratie op het plangebied zelf niet wordt beïnvloed.

7.5.2 Conclusie discipline Mens – Mobiliteit

Op basis van voorgaande effectbespreking blijkt dat er geen aanzienlijke effecten met betrekking tot de discipline mobiliteit te verwachten zijn.

7.6 Mens – Ruimtelijke aspecten, gezondheid en veiligheid

Onderstaand schema bevat een checklist van potentiële ingrepen in de discipline Mens – ruimtelijke aspecten, veiligheid en gezondheid. Enkel de effectgroepen en/of aspecten waarop 'ja' geantwoord werd, zullen verder meegenomen worden in de bespreking. Voor de effectgroepen waarop 'nee' geantwoord werd, kan redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen effecten verwacht worden.

Checklist potentiële ingrepen discipline mens-ruimtelijke aspecten, gezondheid en veiligheid	Ja	Nee
Ruimtelijke aspecten		
<i>Ruimtegebruik (er wordt tevens verwezen naar de plandoelstellingen en beschrijvingen)</i>		
- Zullen er landbouwfuncties en structuren wijzigen ten gevolge het planvoornemen (door bijvoorbeeld bestemmingswijzigingen, wijzigingen in ruimtebeslag en functioneren)?	☒	☐
Ruimtebeleving		
- Genereert het plan een potentieel gewijzigde ruimtebeleving (visueel, licht/schaduw, wind, privacy, veiligheidsgevoel)?	☒	☐
Gezondheid		
- Genereert het plan bijkomende geluids- en luchtemissies (incl. geur) (zoals bij een toename van verkeer, bepaalde bedrijfsbestemmingen, e.a.)?	☒	☐
- Voorziet het plan kwetsbare ² functies (scholen, woningen, zorgvoorzieningen, ...)?	☒	☐
Veiligheid		
- Voorziet het plan een wijziging in het voorkomen of toelaten van risicovolle installaties (bijvoorbeeld Seveso-inrichtingen, hoogspanningslijnen,	☐	☒

² Hieronder worden gebieden met woonfunctie (woongebied volgens juridisch planologische bestemming of groep van minstens 5 bestaande, niet onteigende of in onteigeningsplannen opgenomen wooneenheden die een ruimtelijk aaneengesloten geheel vormen) en kwetsbare locaties (alle terreinen waarop zich scholen, ziekenhuizen en rust- en verzorgingstehuizen bevinden) verstaan.

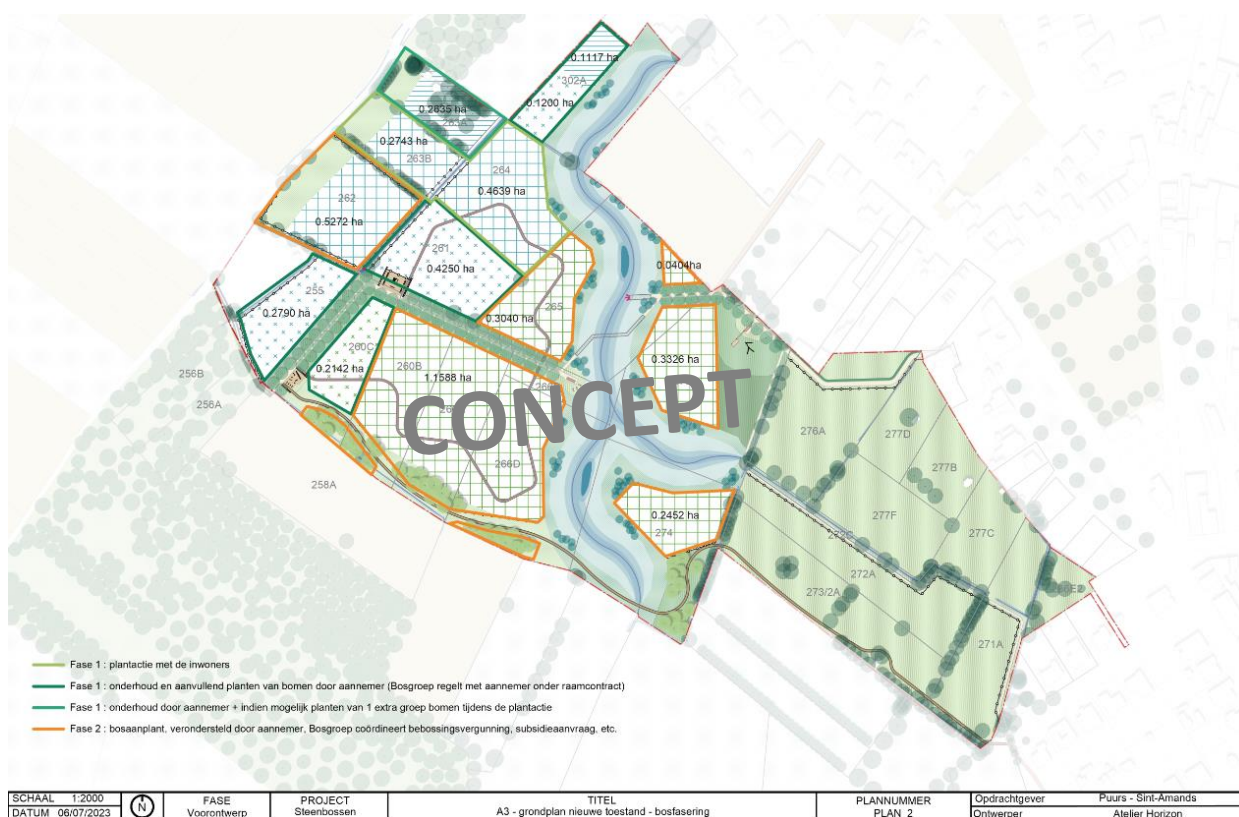
infrastructuren (weg-spoorweg-waterweg-pijpleiding) voor transport van gevaarlijke stoffen...)?

7.6.1 Ruimtelijke aspecten

Ruimtegebruik

In de bespreking van de open ruimte onder hfst. 2.1.4 blijkt uit de kaart van de landbouwgebruikspcelen dat het plangebied voor een groot deel, in gebruik is voor de landbouw. Het oostelijk deel van het plangebied bestaat uit een bocagelandschap. Het planvoornemen is om dit bocagelandschap te behouden en te versterken.

In het westelijk deel van het plangebied zijn vandaag bosfragmenten aanwezig die als het ware een boscorridor vormen tussen de Groenstraat en het bestaande bos ten zuiden van het plangebied. Doel is om het boslandschap hier te versterken. De ambities om het bos- en bocagelandschap te versterken gaan hand in hand met de herprofilering van de Leibeek (een volgende doelstelling). Op , wordt duidelijk op welke wijze in het westelijk deel bijkomende aanplanten plaatsvinden.

Figuur 57 Schetsontwerp herinrichting Steenbossen met aanduiding percelen die bebost worden (concept, juli 2023)

Hoewel in het centrale deel en beperkt in het westelijk deel vandaag volgens de landbouwgebruikspcelenkaart en/of luchtfoto landbouwpercelen aanwezig zijn, is dit landbouwgebruik hier uitdovend. Alle aanwezig pachters hebben een leeftijd van meer dan 65jaar, waarvan enkelen meer dan 75. Alle gronden zijn reeds in eigendom van de gemeenten en als flankerende maatregel werd een uitwinningvergoeding betaald. Er kan dan ook besloten worden dat er op die locatie geen significant effect meer op aanwezige landbouw door planvoornemen geldt.

Daarnaast moet de opmaak van dit plan in een ruimer kader bekeken worden. Dit kader wordt geboden en geschetst in het in opmaak zijnde beleidsplan ruimte en mobiliteit van de gemeente.

- Uit onderzoek bleek dat er in de regio Breendonk een duidelijke nood is aan bosontwikkeling (zowel vanuit klimaatadaptief oogpunt bv. hittestress als recreatief oogpunt).

- Daarnaast werd in kader van het beleidsplan gezocht welke woonuitbreidingsgebieden niet zullen worden omgezet worden voor wonen. In totaal wordt ca. 65 ha WUG gevrijwaard, waarvan ook een grote oppervlakte in landbouwgebruik

Ten slotte zal ook in het RUP een oppervlakte WUG omgezet worden naar landbouwgebied (namelijk deel tegen Merellaan aan).

Verder blijft ook de hele oostelijke helft van het plangebied in landbouwgebruik.

Gezien alle bovenstaande elementen kan geoordeeld worden dat er geen significante impact te verwachten zal zijn.

Ruimtebeleving

Door de beoogde bebossing zal het landschapsbeeld en bijhorende ruimtebeleving wijzigen. Gezien de algemene positieve ervaring van groen en groene ruimten, wordt dit effect positief beoordeeld. Zie ook bespreking landschap.

Het gebied zal via trage wegen toegankelijk worden gemaakt waardoor de mogelijkheid tot recreatief medegebruik wordt versterkt.

7.6.2 Gezondheid

Ten aanzien van de huidige luchtkwaliteit binnen het plangebied kan gesteld worden dat de normen voor alle parameters ruimschoots gehaald worden. Er kan dus gesteld worden dat er nog milieugebruiksruimte aanwezig is.

Door het toevoegen van 1 nieuwe woning aan de oostkant van het plangebied wordt niet verwacht dat dit zal leiden tot toename van het verkeer. Er worden dan ook geen significante effecten verwacht ten aanzien van de luchtkwaliteit in de omgeving.

7.6.3 Veiligheid

Gezien de afstand tot dichtstbijzijnde Seveso-inrichtingen, leidingen en hoogspanningslijnen worden geen effecten verwacht op de veiligheid. Zie ook VR-toets op DSI-platform.

7.6.4 Conclusie discipline mens - ruimtelijke aspecten, gezondheid en veiligheid

Op basis van voorgaande effectbespreking blijkt dat er geen aanzienlijke effecten met betrekking tot de discipline mens – ruimtelijke aspecten, gezondheid en veiligheid te verwachten zijn.

7.7 Klimaat

Door het planvoornemen worden er voornamelijk positieve effecten verwacht voor de discipline klimaat. Door in te zetten op bosuitbreiding en een grotere waterbergingscapaciteit binnen de vallei te voorzien, wordt ingespeeld op de gevolgen van het veranderende klimaat. Naar verwachting zullen de winters natter worden en zal er intensere neerslag vallen waardoor ook meer overstromingen zullen voorkomen. Actueel heeft het valleigebied reeds een belangrijke natuurlijke overstromingsfunctie. Door het bufferend vermogen van de vallei te maximaliseren zal er nog meer water opgevangen kunnen worden. Op deze manier worden de stroomopwaarts gelegen kernen gevrijwaard van overstromingen. Door het planvoornemen worden deze belangrijke functies bevestigd. De herbestemming naar groengebied met bossen en valleigronden zorgt er dan ook voor dat de waterberging- en infiltratiecapaciteit verzekerd wordt voor de toekomst. Daarnaast vrijwaart de herbestemming de vallei van eventuele woonuitbreidingen.

Ook zal er binnen het plangebied een bosuitbreiding plaatsvinden op voorgaande agrarische percelen. Zowel voor de waterhuishouding als op vlak van maatregelen tegen hittestress heeft deze uitbreiding positieve effecten. Daarnaast vormt een bos ook een belangrijk biotoop voor heel wat fauna en flora en kan er dus van een

biotoopwinst gesproken worden. Ook zorgen bossen in de zomer voor afkoeling van hun omgeving en kunnen bossen en bomen de risico's in erosie- en overstromingsgevoelige gebieden temperen. Inzake klimaat zijn er dan ook enkel positieve effecten te verwachten van het voorgenomen project.

7.7.1 Conclusie

Op basis van voorgaande effectbespreking blijkt dat er geen aanzienlijke effecten met betrekking tot de discipline klimaat te verwachten zijn. Wel zijn er positieve effecten te verwachten voor de discipline klimaat.

7.8 Leemten in de kennis

Er zijn niet onmiddellijk leemten vastgesteld die ervoor zorgen dat de aanzienlijkheid van bepaalde effecten niet beoordeeld kan worden.

7.9 Grensoverschrijdende effecten

Gelet op de aard van het plan, de omvang van de effecten zoals hiervoor beschreven en de grote afstand tot een lands- of gewestgrens worden geen aanzienlijke grensoverschrijdende effecten verwacht.

7.10 Globale conclusie over de aanzienlijkheid van milieueffecten

Uit het effectenonderzoek blijkt dat het voorgenomen plan geen aanzienlijke milieueffecten zal hebben. Voor het RUP 'Steenbossen' dient overeenkomstig artikel 4.2.3 §3 van het DABM geen plan-MER te worden gemaakt.

8 Inname herbevestigde agrarische gebieden (HAG)

8.1 Beleidskader

Volgens de Omzendbrief RO/2010/01 moeten planningsinitiatieven die een planologische wijziging van de HAG's inhouden voldoende terughoudend beoordeeld worden. Als algemeen uitgangspunt geldt dat in de mate van het mogelijke en bij voorkeur binnen hetzelfde planningsinitiatief, de nodige acties worden opgenomen om het planologische evenwicht te herstellen. Prioriteit gaat daarbij uit naar acties om zonevreemde landbouw zone-eigen te maken. Afwijken van dit uitgangspunt is enkel mogelijk mits uitdrukkelijke en grondige motivatie.

8.1 Verantwoording inname HAG

Conform omzendbrief RO/2010/01 zijn bestemmingswijzigingen voor een RUP in beperkte mate mogelijk, na grondige afweging. Volgende elementen moeten minstens aan bod komen in de verantwoording:

1. Onderzoek naar alternatieve locaties voor de inplanting van bos

Het gemeentebestuur wenst het RUP Steenbossen op te maken voor het deels herbestemmen van agrarisch gebied naar bos- en openruimtegebied. Enkel het westelijk deel zal herbestemd worden naar groene bestemmingen in functie van de realisatie van natuur- en bosgebied.

De uitvoering van dit plan kadert in een ruimere visie. In het beleidsplan ruimte wordt een integrale visie opgenomen voor de open ruimte van Puurs-Sint-Amunds. Het openbaar onderzoek over het ontwerp beleidsplan loopt t/m 30.10.2023. Streven is om het beleidsplan vervolgens definitief vast te stellen in maart 2024.

Uit een ruimtelijk fysische analyse van de gemeente bleek dat de omgeving van woonkern van Breendonk nood heeft aan bijkomend blauwgroennetwerk om de hittestress tegen te gaan (inzetten op klimaatadaptatie). In de nabijheid van de kern van Breendonk bleek er een grotere nood aan opgaand groen dan in omgeving van enkele andere kernen. Daarnaast bleek er ook nood aan bijkomende recreatieve paden in deze omgeving.

Het gebied leent zich uitermate voor een ontwikkeling van een gemengd open ruimtegebied waar landbouw, natuur, bos en waterbeheer verweven zijn. Het bebossen van een aantal geschikte percelen kadert in de visie voor de uitbouw van het gebied als waardevol openruimtegebied en sluit aan op een aantal doelstellingen die Vlaanderen en de gemeente Puurs-Sint-Amunds willen realiseren (o.a. klimaatdoelstellingen). Gezien de reeds aanwezigheid van bosfragmenten, bocagelandschappen en een reeds overstromingsgevoelige beekvallei vormt dit de uitgewezen locatie. Locatie-alternatieven zijn dan ook niet van toepassing. De ontwikkeling gaat gepaard met de uitbouw van een netwerk van trage wegen in het gebied, waardoor een betere recreatieve ontsluiting wordt nagestreefd.

2. Onderzoek naar de impact van het project op de agrarische structuur

Zie onder hoofdstuk § 7.6.1 bespreking impact landbouw.

Het oostelijk deel van het plangebied bestaat uit een bocagelandschap. Het planvoornemen is om dit bocagelandschap te behouden en te versterken. In het westelijk deel van het plangebied zijn vandaag bosfragmenten aanwezig die als het ware een boscorridor vormen tussen de Groenstraat en het bestaande bos ten zuiden van het plangebied. Doel is om het boslandschap hier te versterken. Dit kadert in een ruimere visie, zie hierboven.

Hoewel in het centrale deel en beperkt in het westelijk deel vandaag volgens de landbouwgebruikspercelenkaart en/of luchtfoto landbouwpercelen aanwezig zijn, is dit landbouwgebruik hier uitdovend. Alle aanwezig pachters hebben een leeftijd van meer dan 65jaar, waarvan enkelen meer dan 75. Alle gronden zijn reeds in eigendom van de gemeenten en als flankerende maatregel werd een uitwinningsvergoeding betaald. Er kan dan ook besloten worden dat er op die locatie geen significant effect meer op aanwezige landbouw door planvoornemen geldt.

3. Een onderzoek naar mogelijke flankerende maatregelen

In het beleidsplan ruimte wordt een integrale visie opgenomen voor de open ruimte van Puurs-Sint-Amunds. Hierbij wordt ook een visie geponeerd op de vele gebieden die vandaag nog bestemd zijn als woonreserve of woonuitbreidingsgebied, doch waarbij aansnijding niet wenselijk (noch noodzakelijk is). In totaal wordt ca. 65,8 ha

woonreservegebied, waarvan ook een groot deel in gebruik als landbouwgrond, niet ontwikkeld als woongebied.

Ten slotte zal ook in het RUP een oppervlakte WUG omgezet worden naar landbouwgebied (namelijk deel tegen Merellaan aan).

9 Waterparagraaf

Het plangebied behoort tot het Beneden-Scheldebekken en meer specifiek tot het waterschap van de Vliet. Binnen het plangebied bevinden zich twee waterlopen, één van de 2de categorie, namelijk de Leibeek en een niet geclassificeerde waterloop, namelijk de Steenboschloop.

De gronden in het noordwesten van het plangebied zijn gelegen in mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

Het plangebied is matig gevoelig voor grondwaterstromingen met uitzondering van een deel in het noordwesten rondom de niet geclassificeerde waterloop, daar is de bodem zeer gevoelig voor grondwaterstroming.

Ten aanzien van het grondwater worden er heel wat positieve effecten verwacht door het planvoornemen. Infiltratie kan toenemen door bepaalde verharde trajecten in functie van trage wegen te ontharden. Door de herbestemming naar groen- en bosgebied binnen het valleigebied worden eventuele veranderingen in de omgeving door bijvoorbeeld landbouwgebruik verhinderd. Bebossing werkt vertragend op infiltratie wat een voordeel kan zijn en ook de kwaliteit van het infiltratiewater zal stijgen. Er wordt dan ook van een positief effect gesproken door het herstel of vrijwaren van de natuurlijke grondwaterhuishouding door het planvoornemen.

Ten aanzien van het oppervlaktewater worden tevens positieve effecten verwacht. De vallei heeft reeds een belangrijke functie als natuurlijk overstromingsgebied en speelt een grote rol in de waterberging voor de omgeving bij zware regenval. De vallei fungeert ook als buffergebied voor de stroomopwaarts gelegen dorpskernen. Door het planvoornemen worden deze belangrijke functies bevestigd. Door de herbestemming naar groengebied met bos (zowel alluviale als drogere bossen) en valleigronden, wordt de waterberging- en infiltratiecapaciteit verzekerd voor de toekomst.

Verder worden specifieke inrichtingsvoorschriften opgelegd rond geïntegreerd waterbeheer en beheer van de aanwezige waterlopen. Er worden dan ook geen significante effecten verwacht ten gevolge van de uitvoering van het plan.

Bijlage 1

RVR-toets

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

© Antea Group 2023

Zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Antea Group mag geen enkel onderdeel of uittreksel uit deze tekst worden weergegeven of in een elektronische databank worden gevoegd, noch gefotokopieerd of op een andere manier vermenigvuldigd.